

1997. évi LXXVIII. törvény

az épített környezet alakításáról és védelméről¹

Az Országgyűlés az épített környezet alakításával és védelmével kapcsolatos alapvető követelményekről, eszközökről, jogokról és kötelezettségekről, továbbá az ezekkel kapcsolatos feladatokról, hatáskörökről és hatósági jogkörökről a Magyar Köztársaság Alkotmányának 70/D. §-ának (2) bekezdése, illetve a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény alapján a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

1. § (1) A törvény hatálya kiterjed az épített környezet alakítása és védelme körébe tartozóan:

- a) a települések területének rendezésére (a továbbiakban: településrendezés),
- b) a településrendezés tervezésére (a továbbiakban: településtervezés),
- c)² az épületek, műtárgyak (a továbbiakban együtt: építmények), valamint az építési munkák és építési tevékenységek építési előírásainak kialakítására,
- d) az építmények építészeti-műszaki tervezésére (a továbbiakban: építészeti-műszaki tervezés),
- e) az építmények kivitelezésére,
- f) az építési termékek, anyagok, szerkezetek, berendezések és módszerek minőségi követelményeinek kialakítására,
- g) az épített környezet emberhez méltó és esztétikus kialakítására, valamint az építészeti örökség védelmére,
- h) a települések zöldfelületeivel kapcsolatos munkákra,
- i) az a)-h) pontok körébe tartozó kutatásra, műszaki fejlesztésre és ezek eredményének alkalmazására,
- j) az a)-i) pontokban foglaltakkal kapcsolatos feladatokra, hatáskörökre és hatósági jogkörökre, továbbá
- k) az a)-j) pontokban foglaltakra vonatkozó szabályok megállapítására, alkalmazásuk ellenőrzésére és érvényre juttatására (a továbbiakban együtt: építésügy).

(2) E törvényt a sajátos építményfajták, valamint a műemlékvédelem alatt álló építmények és területek tekintetében a rájuk vonatkozó külön törvényekkel, kormányrendeletekkel együtt, a bennük foglalt kiegészítésekkel és eltérésekkel kell alkalmazni.

Fogalommeghatározások

2. § E törvény alkalmazásában:

1. *Akadálymentes*: az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális létesítményekre, eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük.

2.³ *Beépítésre nem szánt terület*: a település közigazgatási területének a zöldterületi, a közlekedési, a mezőgazdasági, az erdőművelési, illetőleg az egyéb célra szolgáló része.

3. *Beépítésre szánt terület*: a település közigazgatási területének a beépített, illetve a további beépítés céljára szolgáló területrésze.

4. *Belterület*: a település közigazgatási területének - jellemzően a település történetileg kialakult, elsősorban összefüggő, beépített, illetőleg beépítésre szánt területeket tartalmazó - kijelölt része.

5. *Épített környezet*: a környezet tudatos építési munka eredményeként létrehozott, illetve elhatárolt épített (mesterséges) része, amely elsődlegesen az egyéni és a közösségi lét feltételeinek megteremtését szolgálja.

6.⁴ *Építési telek*: beépítésre szánt területen fekvő, az építési szabályoknak megfelelően kialakított és közterületnek gépjármű-közlekedésre alkalmas részéről az adott közterületre vonatkozó jogszabályi előírások szerint, vagy önálló helyrajzi számon útként nyilvántartott, magánútról gépjárművel közvetlenül, zöldfelület, illetve termőföld sérelme nélkül megközelíthető telek.

7. *Építési terület*: olyan telek vagy telkek csoportja, amely a nyomvonal jellegű építmények elhelyezésére szolgál.

8.⁵ *Építmény*: építési tevékenységgel létrehozott, illetve késztermékként az építési helyszínen szállított, - rendeltetésére, szerkezeti megoldására, anyagára, készülségi fokára és kiterjedésére tekintet nélkül - minden olyan helyhez kötött műszaki alkotás, amely a terepszint, a víz vagy az azok alatti talaj, illetve azok feletti légtér megváltoztatásával, beépítésével jön létre. Az építményhez tartoznak annak rendeltetészerű és biztonságos használatához, működéséhez, működtetéséhez szükséges alapvető műszaki és technológiai berendezések is (az építmény az épület és műtárgy gyűjtőfogalma).

¹ Kihirdetve: 1997. VII. 24. A 30. § 1997. VIII. 1-jén, míg a 41. §, 62. § (2) bekezdés j) pontja 1997. IX. 22-én lép hatályba. A hatálybalépésre lásd: 60. § (2).

² Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 1. §. Hatályos: 2000. III. 1-től.

³ Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 2. § (1). Hatályos: 2000. I. 1-től.

⁴ Megállapította: 2008. évi XLIX. törvény 1. §. Hatályos: 2008. IX. 1-től. Módosította: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 1.

⁵ Megállapította: 2006. évi L. törvény 1. § (1). Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

9.¹ *Közhasználatú építmény*: az olyan építmény (építményrész), amely
- a település vagy településrész ellátását szolgáló funkciót tartalmaz, és
- használata nem korlátozott, illetve nem korlátozható (pl. alap-, közép-, felsőfokú oktatási, egészségvédelmi, gyógyító, szociális, kulturális, művelődési, sport, pénzügyi, kereskedelmi, biztosítási, szolgáltatási célú építmények mindenki által használható részei), továbbá

- használata meghatározott esetekben kötelező, illetve elkerülhetetlen (pl. a közigazgatás, igazságszolgáltatás, ügyészség építményeinek mindenki által használható részei), valamint, amelyet
- törvény vagy kormányrendelet közhasználatúként határoz meg.

10.² *Épület*: jellemzően emberi tartózkodás céljára szolgáló építmény, amely szerkezeteivel részben vagy egészben teret, helyiséget vagy ezek együttesét zárja körül meghatározott rendeltetés vagy rendeltetésével összefüggő tevékenység, avagy rendszeres munkavégzés, illetve tárolás céljából.

11.³ *Helyi építési szabályzat*: az építés rendjét a helyi sajátosságoknak megfelelően megállapító és biztosító települési önkormányzati rendelet.

12.⁴ *Integrált településfejlesztési stratégia*: stratégiai szemléletű, a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítását szolgáló dokumentum.

13.⁵ *Közterület*: közhasználatra szolgáló minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló földterület, amelyet az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván.

14.³ *Külterület*: a település közigazgatási területének belterületnek nem minősülő, elsősorban mezőgazdasági, erdőművelési, illetőleg különleges (pl. bánya, vízmeder, hulladéktelep) célra szolgáló része.

15.⁶ *Műtárgy*: mindazon építmény, ami nem minősül épületnek és épület funkciót jellemzően nem tartalmaz (pl. út, híd, torony, távközlés, műsorszórás műszaki létesítményei, gáz-, folyadék-, ömlesztett anyag tárolására szolgáló és nyomvonalas műszaki alkotások).

16.⁷ *Önkormányzati (megyei, települési, térségi) főépítés*: a helyi önkormányzat területrendezési, valamint e törvényben meghatározott építésügyi feladataival kapcsolatos döntéseit előkészítő - felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező - személy.

17.³ *Önkormányzati településfejlesztési döntés*: a települési érdekek érvényre juttatása céljából a település fejlődésének alapvető lehetőségeit és irányait meghatározó, a település természeti adottságaira, gazdasági, szociális-egészségügyi és pénzügyi szempontjaira épülő településfejlesztési elhatározás.

18.⁸ *Sajátos építményfajták*: többnyire épületnek nem minősülő, közlekedési, hírközlési, közmű- és energiaellátási, vízellátási és vízgazdálkodási, bányászati tevékenységgel és a bányászati hulladék kezelésével kapcsolatos, atomenergia alkalmazására szolgáló, valamint a honvédelmi és katonai, továbbá a nemzetbiztonsági célú, illetve rendeltetésű, sajátos technológiájú építmények (mérnöki létesítmények), amelyek létesítésekor - az építményekre vonatkozó általános érvényű településrendezési és építési követelményrendszeren túlmenően - eltérő, vagy sajátos, csak arra a rendeltetésű építményre jellemző, kiegészítő követelmények megállapítására és kielégítésére van szükség.

19.³ *Szabályozási keretterv*: az a fővárosi településrendezési terv, amely a főváros közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek, valamint a környezet elemeinek védelmével kapcsolatos általános követelményeket megállapító fővárosi építési keretszabályzatot térképen, rajzi formában ábrázolja.

20.³ *Szabályozási terv*: az a településrendezési terv, amely a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket megállapító építési előírásokat térképen, rajz formájában ábrázolja.

21.³ *Telek*: egy helyrajzi számon nyilvántartásba vett földterület.

22.³ *Telekcsoport újraosztása*: a szomszédos telkek csoportjának összevonása és egyidejűleg a helyi építési szabályzatban és településrendezési tervben meghatározott rendeltetés céljára szolgáló új telkeként történő felosztása.

23.³ *Telekegyesítés*: az egymással közvetlenül szomszédos telkek egy telkévé történő összevonása.

24.³ *Telekfelosztás*: a telek új telkekre történő osztása.

25.³ *Telekhatárrendezés*: az egymással közvetlenül szomszédos telkek közös határvonalának megváltoztatása.

26.³ *Telektömb*: a telkek olyan csoportja, amelyet minden oldalról közterület vagy részben más beépítésre nem szánt terület határol.

1 Beiktatta: 1999. évi CXV. törvény 2. § (2). Hatályos: 2000. I. 1-től.

2 Megállapította: 2006. évi L. törvény 1. § (2). Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

3 Számozását módosította: 1999. évi CXV. törvény 2. § (2).

4 Megállapította: 2010. évi XC. törvény 75. § (1). Hatályos: 2010. VIII. 14-től.

5 Megállapította: 2010. évi CXVI. törvény 2. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.

6 Megállapította és számozását módosította: 1999. évi CXV. törvény 2. §. Hatályos: 2000. I. 1-től.

7 Megállapította és számozását módosította: 1999. évi CXV. törvény 2. §. Módosította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) a).

8 Megállapította: 2010. évi CLXXXI. törvény 5. §. Hatályos: 2010. XII. 31-től.

27.¹ *Településfejlesztési koncepció*: a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe.

28.² *Településrendezési terv*: a településszerkezeti terv, a szabályozási keretterv és a szabályozási terv.

29.² *Településszerkezeti terv*: az a településrendezési terv, amely meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését.

30.³ *Építési beruházás*: az építési tevékenység megvalósításával összefüggésben végzett gazdasági, és építésügyi tevékenységek összessége.

31.⁴ *Biológiai aktivitásérték*: egy adott területen a jellemző növényzetnek a település ökológiai állapotára és az emberek egészségi állapotára kifejtett hatását mutató érték.

32.⁴ *Építészeti érték*: az épített környezet minden olyan tárgyi és szellemi (építészettörténeti, építőművészeti, műszaki-tudományos) építészeti minőséggel rendelkező alkotásokban megjelenő értéke, amelyben a mindenkori társadalom - ezen belül a helyi közösségek - identitása és alkotóképessége fejlődik ki.

33.⁴ *Építészeti örökség*: az épített környezet maradandó építészeti értéket is képviselő elemeinek (építmény, épületegyüttes, táj- és kertépítészeti alkotás) összessége - annak minden beépített alkotórészével, tartozékával és berendezésével együtt.

34.⁴ *Fővárosi keretszabályzat*: a főváros területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek, valamint a környezeti elemek védelmével kapcsolatos - telekalakítási és építésügyi követelmények tekintetében nem teljeskörűen szabályozó - általános követelményeket keretjelleggel megállapító, a fővárosi önkormányzat által megalkotott építési szabályzat.

35.⁴ *Övezeti terv*: a helyi építési szabályzatban megállapított építési övezetek, illetőleg övezetek területi lehatárolását - a település ingatlan-nyilvántartási térképének másolatán - tartalmazó terv, amely a szabályzat mellékletét képezi.

36.⁵ *Építési tevékenység*: építmény, építményrész, épületegyüttes megépítése, átalakítása, bővítése, felújítása, helyreállítása, korszerűsítése, karbantartása, javítása, lebontása, elmozdítása érdekében végzett építési-szerelési vagy bontási munka végzése.

Általános követelmények

3. § (1) Az épített környezet alakítását és védelmét:

- a) a jogszabályokkal összhangban álló településrendezési és építészeti-műszaki tervek alapján,
- b) a jogszabályokban előírt építészeti, műszaki, biztonsági, egészségügyi, rendeltetési és használati, továbbá környezet- és természetvédelmi követelményekkel összhangban,
- c) a humánus környezetre és az esztétikus kialakításra tekintettel, valamint

d)⁶ a résztvevők együttműködésével kell megvalósítani.

(2)⁷ Az épített környezet alakítása és védelme során a közérdekű intézkedéseket és döntéseket megelőzően, illetőleg azok végrehajtása során biztosítani kell a nyilvánosságot és a közösségi ellenőrzés lehetőségét az e törvényben és más jogszabályokban meghatározott módon. Gondoskodni kell az érdekelt természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiség nélküli szervezetek megfelelő tájékoztatásáról, és lehetőséget kell adni részükre véleménynyilvánításra és javaslatételre.

Az állam építésügyi feladatai

4. § (1) Az építésügy központi irányítása - a településrendezés tekintetében az arra vonatkozó országos szabályok és közérdekű követelmények megállapítása -, összehangolása és ellenőrzése az állam feladata.

(2)⁸

(3) A Kormány az építésügy - (1) bekezdésben megjelölt - központi feladatainak ellátása körében gondoskodik:

a) az épített környezet rendezett alakítását és védelmét biztosító - a nemzetközi előírásokkal összhangban álló - jogszabályok megállapításáról, továbbá azok folyamatos korszerűsítéséről,

b)⁹ az állami főépítési, építésügyi és építésfelügyeleti hatósági intézményrendszer működtetéséről,

c) a nemzetközi egyezményekből adódó állami feladatok ellátásáról,

1 Megállapította: 2006. évi L. törvény 1. § (4). Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

2 Számozását módosította: 1999. évi CXV. törvény 2. § (2).

3 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 1. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től.

4 Beiktatta: 2006. évi L. törvény 1. § (6). Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

5 Beiktatta: 2009. évi LVII. törvény 1. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től.

6 Módosította: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 2.

7 A második mondat szövegét módosította: 2004. évi XXIII. törvény 24. § (2), illetőleg ezzel megegyező tartalommal: 2004. évi XXIX. törvény 148. § (1) i).

8 Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CIX. törvény 101. § (1) b). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

9 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 2. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

d) az országos kutatási, műszaki fejlesztési programok kialakításáról és érvényre juttatásáról.

(4)¹ A Kormány az építésügy központi irányítását, összehangolását - ideértve a sajátos építményfajták és a műemlékek tekintetében az összehangoló feladatokat is - az építésügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) útján gyakorolja.

5. §² (1) A miniszter a központi szakmai irányítási, összehangolási és ellenőrzési feladatkörében:

a) a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű építési beruházások megvalósításának elősegítése érdekében összehangolja az érintett közigazgatási szervek tevékenységét,

b) külön jogszabályok szerint

ba) összehangolja az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok tevékenységét,

bb) ellátja az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok, valamint az egyéb építésügyi igazgatási feladatot ellátó szervezet építésügyi igazgatási feladatainak szakmai irányítását, ennek keretében rendszeresen gondoskodik e szervezetek szakmai munkájának és a vonatkozó jogszabályok érvényesülésének helyszíni ellenőrzéséről,

c)⁴

d)⁵ elősegíti - a kultúráért felelős miniszter, valamint a természetvédelemért felelős miniszter bevonásával - az építészeti kultúra megőrzését, fejlesztését és védelmét, ennek keretében országos kutatási, műszaki fejlesztési, valamint oktatási-nevelési programokat dolgoztat ki és működtet,

e) részt vesz az építésügyet érintő képzési, szakképzési célok meghatározásában és kezdeményezési, véleményezési és egyetértési jogot gyakorol az erre vonatkozó miniszteri rendeletek előkészítésében,

f) a műemlékek és a sajátos építményfajtákért felelős miniszterek, valamint az építésügy területén érintett szakmai kamarák és az érintett felsőfokú oktatási és szakképzéssel foglalkozó intézmények javaslata alapján koordinálja, összefogja és irányítja az építésüggyel kapcsolatos szakmák gyakorlására vonatkozó szabályozás kialakítását.

(2)⁶ Az építésügyi hatóság az építményekkel - beleértve a sajátos építményfajtákkal és a műemléki védelem alatt álló építményekkel - kapcsolatos építési tevékenységgel összefüggő engedélyezési, kötelezési és ellenőrzési feladatai során az építményekre vonatkozó általános érvényű településrendezési és építési követelményeket juttatja érvényre. A sajátos építményfajtákkal és a műemléki védelem alatt álló építményekkel kapcsolatos építési tevékenység esetén a hatáskörrel rendelkező építésügyi hatóság a sajátos építményfajtákra és a műemlékekre vonatkozó jogszabályi követelményeket is érvényesíti.

(3)⁶ A miniszter az (1) bekezdés és a 4. § (4) bekezdése szerinti feladatainak ellátása, az egységes és következetes szakmapolitikai irányítás megvalósítása érdekében az építésügyi szakmai érdek-képviselők és az építésügyben érdekelt kormányzati szervek részvételével közreműködő, építésügyi konzultatív, javaslattevő és véleményező testületet működtet. A sajátos építményfajták és a műemlékek tekintetében illetékes miniszterek együttműködnek a miniszterrel az építésügyet közvetlenül érintő döntések előkészítésében.

(4)⁷ Az építészeti értékvédelem és az (5) bekezdésben felsorolt feladatok ellátása érdekében - e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint - szakmai tanácsadó testületként településrendezési és építészeti-műszaki tervtanácsok működhetnek.

(5) A tervtanácsok feladata különösen

a) településrendezési eszköz hiánya vagy hiányos szabályozása esetén az illeszkedési szabályok érvényesülésének elősegítése, továbbá

b) a települési környezet, a táj- és településkép,

c) a beépítési-, vagy az építészeti jellegzetesség és látvány, a helyi jelleg, illetve

d) az építészeti örökség és az építészeti értékek (építészeti minőség)

külön jogszabály szerinti védelme, valamint

e)⁸ a településrendezési és az építészeti-műszaki tervek magas színvonalának elősegítése, egyéb fontos építésügyi (különösen településrendezési, építészeti-műszaki, településképi, környezetalakítási, az akadálymentes épített környezetalakítási) célok érvényre juttatása

külön jogszabály szerinti biztosítása, egyéb fontos építésügyi (településrendezési, építészeti-műszaki, településképi, környezetalakítási, az akadálymentes épített környezetalakítási stb.) célok érvényre juttatása.

A helyi önkormányzatok építésügyi feladatai

6. § (1) A települési (fővárosban a kerületi) önkormányzat, valamint szerveik építésügyi feladata különösen:

a) a jogszabályok keretein belül - a fővárosban a fővárosi keretszabályt és szabályozási kerettervet figyelembe véve - a településrendezési feladatkör ellátása,

b) az épített környezet emberhez méltó és esztétikus kialakítása, valamint a helyi építészeti örökség védelme,

c) az építésügyi helyi feladatainak ellátásához szükséges anyagi és személyi feltételek biztosítása.

(2) A fővárosi önkormányzat és szervei építésügyi feladata a több fővárosi kerület közigazgatási területét érintő:

1 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 2. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

2 Megállapította: 2006. évi L. törvény 2. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

3 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 3. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

4 Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CLX. törvény 101. § (1) b). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

5 Módosította: 2006. évi CLX. törvény 170. § (3) o).

6 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 3. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

7 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 3. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

8 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 3. § (4). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

- a) építési keretszabály megállapítása,
- b) szabályozási keretterv jóváhagyása,
- c) az (1) bekezdés b)-c) pontjaiban említett feladatkör ellátása.

(3)¹ A települési önkormányzat - a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint - a településrendezési feladatukat

- a)² a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával, továbbá
- b) a 17. § szerinti sajátos jogintézmények alkalmazásával

látják el.

(4) Ha az országos érdekből szükséges, törvény a települési önkormányzatot kötelezheti, hogy meghatározott határidőre gondoskodjon a helyi építési szabályzat, illetőleg a településrendezési tervek elkészítéséről, felülvizsgálásáról, módosításáról és azok megállapításáról, illetve jóváhagyásáról. Ilyen esetben a szükséges pénzügyi fedezet biztosításáról az éves központi költségvetésben e célra biztosított keret felhasználásával a Kormány gondoskodik.

(5) A megyei önkormányzat és szervei építésügyi feladata különösen:

- a) a településrendezési tervek és a megyei területrendezési tervek összhangjának előmozdítása,
- b) a megye arculatát befolyásoló, több települést érintő táji, természeti és épített környezet védelme és alakítása, a települési önkormányzatok erre irányuló tevékenységének segítése.

(6)³ Az önkormányzat (1) és (2) bekezdés, valamint 15. § szerinti feladatait önkormányzati főépítész vagy térségi főépítész készíti elő.

(7)⁴

II. Fejezet

A TELEPÜLÉSRENDEZÉS

A településrendezés célja, feladata és eszközei

7. § (1) A településrendezés célja a települések terület-felhasználásának és infrastruktúra-hálózatának kialakítása, az építés helyi rendjének szabályozása, a környezet természeti, táji és épített értékeinek fejlesztése és védelme, továbbá az országos, a térségi, a települési és a jogos magánérdekek összhangjának megteremtése, az érdekütközések feloldásának biztosítása, valamint az erőforrások kíméletes hasznosításának elősegítése.

(2) A településrendezés feladata, hogy a település területének, telkeinek felhasználására és beépítésére vonatkozó helyi szabályok kialakításával:

- a) meghatározza a település összehangolt, rendezett fejlődésének térbeli-fizikai kereteit;
- b) a település adottságait és lehetőségeit hatékonyan kihasználva elősegítse annak működőképességét a környezeti ártalmak legkisebbre való csökkentése mellett;
- c) biztosítsa a település (településrészek) megőrzésre érdemes jellegzetes, értékes szerkezetének, beépítésének, építészeti és természeti arculatának védelmét.

(3) A településrendezés eszközei:

- a)⁵ a településfejlesztési koncepció, amelyet a települési önkormányzat képviselő-testülete határozattal állapít meg (2. § 27. pont);
- b) a településszerkezeti terv, amelyet az önkormányzati településfejlesztési döntés figyelembevételével a települési önkormányzat képviselő-testülete dolgoztat ki, és határozattal állapít meg (2. § 28. pont);

c)⁶ a helyi építési szabályzat és a szabályozási terv, amelyet a településszerkezeti terv alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete dolgoztat ki, és rendelettel állapít meg (2. § 11. és 20. pont).

(4)⁷ A (3) bekezdés szerinti településfejlesztési koncepció és településszerkezeti terv - a vonatkozó előírásoknak megfelelően - településfejlesztési tervként egyszerre is elkészíthető és egy határozattal megállapítható. A településfejlesztési tervet a 9. § és a 10. § (3) bekezdés előírásai szerint kell véleményeztetni.

(5)⁷ A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

¹ Módosította: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 3.1.

² Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 3. § (1). Hatályos: 2000. III. 1-től.

³ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 4. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

⁴ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 3.2. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁵ Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) ba).

⁶ Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) bb).

⁷ Megállapította: 2010. évi XC. törvény 75. § (2). Hatályos: 2010. VIII. 14-től.

8. §¹ (1) A településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés végrehajtásával bekövetkező változások az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjanak. Ennek érdekében biztosítani kell a területek a közérdeknek megfelelő felhasználását a jogos magánérdekekre tekintettel, az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét. Ennek során figyelembe kell venni:

- a) az egészséges lakó- és munkakörülmények, a népesség biztonságának általános követelményeit,
- b) a népesség demográfiai fejlődését, a népesség lakásszükségletét,
- c) a népesség fizikai, szellemi és lelki igényeit, különös tekintettel a családok, a fiatalok, az idősek, a fogyatékos személyek igényeire, az oktatás, a kultúra, a sport, a szabadidő és az üdülés, valamint a társadalmi szervezetek, egyházak működési feltételeinek lehetőségeire,
- d) a megőrzésre érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek és az építészeti és régészeti örökség védelmét, felújítását és továbbfejlesztését, valamint az értékes építmény és tájrészlet látványát (rálátás), továbbá az ingatlanról feltáruklátás védelmét, annak mértékéig, hogy az az érintett telkek szabályos beépítését ne akadályozza,
- e) a környezet-, a természetvédelem, a tájhasználat és a tájkép formálásának összehangolt érdekeit, különös tekintettel a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmére,
- f) a népesség megélhetését biztosító gazdasági érdekeket, a munkahelyek megőrzésének és új munkahelyek teremtésének érdekeit, a mező- és az erdőgazdaság, a közlekedés, a posta és a hírközlés, a közüzemi ellátás, különösképpen az energia- és a vízellátás, a hulladékkezelés, a szennyvízelhelyezés és -kezelés, valamint a nyersanyaglelőhelyek biztosítását,
- g) a honvédelem, a nemzetbiztonság és a katasztrófavédelem érdekeit,
- h) a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodást,
- i) az arra alkalmas természeti adottságok gyógyászati hasznosításának elősegítését és védelmét,
- j) a közlekedési kényszer (lakóhely-munkahely, nyersanyag kitermelés-feldolgozás stb. viszonylatában) csökkentését és a megfelelő színvonalú közlekedés kialakítását.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak érvényesülése - különösen a természet- és a környezetvédelem, az erdők és a természetes (felszíni és felszín alatti) vizek védelme, az ár- és belvízvédelem, valamint a termőfölddel és a területekkel való takarékos bánás - érdekében az alábbi követelményeknek kell érvényt szerezni:

- a)² a települések rendezése során a település közigazgatási területét érintő árvíz, belvíz, valamint csapadékvíz szakszerű és ártalommentes elvezetését, vagy részbeni összegyűjtését és helyben tartását az adottságok és a lehetőségek figyelembevételével, a belterületi és külterületi vízrendezés összehangolásával biztosítani kell,
- b) újonnan beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg a település közigazgatási területének - a külön jogszabály alapján számított - biológiai aktivitás értéke az átminősítés előtti aktivitás értékhez képest nem csökkenhet,
- c) a települések beépítésre szánt területe csak olyan területfelhasználás céljára növelhető, amilyen célra a település már beépítésre kijelölt és igénybe vett területén belül nincs megfelelő terület,
- d)³ a tervezés időszakában a 20 000 fő lakosságszámot meghaladó, valamint a tervezett létszámmal azt elérő települések, a kiemelt üdülőterületek, a gyógyhelyek meglévő, illetőleg bővített belterületét a közigazgatási területükön belül - eltérő területrendezési tervi előírás hiányában, és ahol ez fizikailag lehetséges - legalább 200 m szélességű, beépítésre nem szánt (mező-, erdőgazdasági, közlekedési, vízgazdálkodási, természetközeli, különleges beépítésre nem szánt) területekből álló gyűrűvel kell körülvenni, amely területen csak közlekedési, közmű, hírközlési és vízvédelmi építmények helyezhetők el. Új belterületet, beépítésre szánt területet úgy kell kijelölni, hogy legfeljebb tízezer tervezett lakost befogadó településrészt (illetőleg az üdülőterület valamint a gyógyhely jellegéhez igazodó területegységeket) ugyanilyen, beépítésre nem szánt területekből álló gyűrű vegye körül. Két terület közötti gyűrű - a természeti adottságok és a környezetvédelmi előírások figyelembevétele mellett - egymásba metszhet.

A településrendezés általános szabályai

9. § (1) A helyi építési szabályzatot és a településrendezési terveket az országos településrendezési szakmai előírások figyelembevételével, továbbá a külön jogszabályban meghatározott fogalmak és jelkulcsok alkalmazásával kell elkészíteni.

(2)⁴ A településrendezési eszköz kidolgozása előtt - beazonosítható módon - meg kell határozni a rendezés alá vont területet, ki kell nyilvánítani a rendezés célját és várható hatását oly módon, hogy az érintettek azzal kapcsolatban 15 munkanapon belül javaslatokat, észrevételeket tehesse, véleménynyilváníthatassanak. Ennek során biztosítani kell:

- a) a helyben szokásos módon a kidolgozás elhatározásának tudomásra hozatalát és az érintett lakosság, szervezetek, érdek-képviselői szervek véleménynyilvánítási lehetőségét,
 - b) az érintett települési önkormányzati szervek bevonását az előkészítésbe úgy, hogy azok írásban ismertethessék a település fejlődése és építési rendje szempontjából jelentős terveiket és intézkedéseiket, valamint ezek várható időbeli ütemezését,
 - c) az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott államigazgatási szervek megkeresését oly módon, hogy azok véleménynyilváníthatassanak és ismertethessék
- ca) a rendezési feladat ellátásához szükséges - nyilvántartásuk részét képező - mindazon adatokat, amelyek a rendezés alá vont területtel kapcsolatosak, továbbá
- cb) a hatáskörükbe tartozó kérdésekben a jogszabályon alapuló követelmények érvényre juttatásának feltételeit.

¹ Megállapította: 2006. évi L. törvény 3. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

² Megállapította: 2010. évi XC. törvény 75. § (3). Hatályos: 2010. VIII. 14-től.

³ Módosította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) b).

⁴ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 6. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

(3)¹ A készítés alatt lévő településrendezési tervet és helyi építési szabályzatot a polgármesternek (főpolgármesternek) - külön jogszabályban meghatározottak szerint - véleményeztetnie kell az 5. § (4) bekezdésében említett tervtanáccsal. Az elkészített helyi építési szabályzatot és településrendezési terveket a megállapítás, illetve a jóváhagyás előtt a polgármesternek (főpolgármesternek) véleményeztetnie kell a külön jogszabályban meghatározott közigazgatási, az érintett települési önkormányzati és az érdek-képviselői szervekkel, valamint a társadalmi szervezetekkel, amelyek 22 munkanapon belül adhatnak írásos véleményt.

(4) Az eltérő vélemények tisztázása érdekében a polgármesternek (főpolgármesternek) egyeztető tárgyalást kell tartania, amelyre a hely és az időpont megjelölésével a véleményezési eljárás valamennyi érdekeltjét a tárgyalás előtt legalább 8 nappal meg kell hívnia. Az egyeztető tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek tartalmaznia kell valamennyi elfogadott és el nem fogadott véleményt azok indokolásával együtt.

(5)² Azt az érdekelteket, aki a véleményezési eljárás során írásbeli - államigazgatási szerv esetében jogszabályon alapuló - véleményt nem adott, vagy adott, de az egyeztető tárgyaláson szabályos meghívás ellenére nem vett részt, a továbbiakban kifogást nem emelő véleményezőnek kell tekinteni. A (6) bekezdés szerinti, helyben szokásos módon történő közzététel időtartama alatt érkező észrevételeket a döntésre jogosult testülettel ismertetni kell.

(6)³ A véleményezési eljárás befejezése után a településrendezési eszközöket az elfogadásuk előtt - a (3)-(4) bekezdés alapján beérkezett, de el nem fogadott véleményekkel és azok indokolásával együtt - a polgármesternek (főpolgármesternek) legalább egy hónapra a helyben szokásos módon közzé kell tennie azzal, hogy az érintettek a közzététel ideje alatt azokkal kapcsolatban észrevételeket tehetnek, továbbá meg kell küldenie szakmai véleményezés céljából:⁴

a)⁵ a főváros, a fővárosi kerület, a megyei jogú város igazgatási területének egészére egyszerre készített szabályzatot és terveket a jogszabályban meghatározott állami főépítész (a továbbiakban: állami főépítész) útján a miniszternek, a fejlesztési koncepciókat a településfejlesztésért és településrendezésért felelős miniszternek,

b)⁶ egyéb szabályzatot és terveket az állami főépítésznek.
A miniszter 90, az állami főépítész 30 napon belül, a 9/A. § szerinti esetekben 15 napon belül adhat véleményt; ha e határidőn belül nem nyilatkozik, úgy véleményét egyetértőnek kell tekinteni. A véleményt a döntésre jogosult testülettel ismertetni kell.⁷

(7)⁸ A településrendezési eszköz a (2)-(6) bekezdésben előírt véleményeztetési eljárás lefolytatása nélkül nem fogadható el. A településszerkezeti terv és a helyi építési szabályzat - a 9/A. §-ban és a 9/B. §-ban meghatározott esetek kivételével - legkorábban a megállapításuktól számított 30. napon léptethetők hatályba.

(8)⁹ A polgármester (főpolgármester) az elfogadást követően 10 munkanapon belül gondoskodik a helyi építési szabályzat, a településrendezési tervek és a beérkezett vélemények figyelembe nem vétele indokolásának - amennyiben ennek az információtechnológiai feltételei fennállnak, az önkormányzat honlapján való - közzétételéről. A polgármester (főpolgármester) az elfogadást követően 10 munkanapon belül megküldi a helyi építési szabályzatot, a településrendezési terveket és a beérkezett vélemények figyelembe nem vételének indokolását az azok véleményezésében részt vett államigazgatási szerveknek és szakmai vizsgálat céljából az állami főépítésznek. Ha a véleményezési eljárásban részt vett vélemény-nyilvánításra jogosult államigazgatási szervek azt észlelik, hogy a települési önkormányzat nem vette figyelembe jogszabályon alapuló véleményüket, úgy e kérdésben kialakított álláspontjukról 15 munkanapon belül tájékoztatják az állami főépítészt.

(9)¹⁰ A megállapított helyi építési szabályzatban és a jóváhagyott szabályozási tervben foglaltakat az érintett közigazgatási szerveknek a hatáskörüket érintő ügyekben eljárásaik során érvényesíteniük kell. Az (1)-(9) bekezdésben foglalt rendelkezéseket a (10) bekezdésben foglalt kivételekkel a településrendezési eszköz módosítása esetén is alkalmazni kell.

(10)¹¹ Nem kell alkalmazni a (2)-(7) bekezdésben foglalt rendelkezéseket

a) a településrendezési eszköz

aa) magasabb szintű jogszabály rendelkezésével ellentétes rendelkezésének, előírásának hatályon kívül helyezése, vagy

ab)¹² nem településrendezési szabályozási körbe tartozó előírásának hatályon kívül helyezése, illetve

b) az Étv. 57. § (4) bekezdésében meghatározott helyi védettség megszüntetése
esetében.

(11)¹³ A településrendezés eszközei készítése során a települést érintő jóváhagyott országos és térségi területrendezési terv rendelkezéseit figyelembe kell venni.

1 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 6. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

2 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 6. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

3 Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 4. § (3). Módosítva: 69/2002. (XII. 17.) AB határozat alapján. Módosította: 2006. évi CIX. törvény 99. § (3) c).

4 Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) ca).

5 Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (2) a), 2006. évi CIX. törvény 170. § (3) o), 2008. évi XLIX. törvény 39. § (1) b).

6 Módosította: 2006. évi CIX. törvény 99. § (3) c).

7 Módosítva: 2008. évi XLIX. törvény 39. § (1) b) alapján.

8 Megállapította: 2010. évi XC. törvény 75. § (4). Hatályos: 2010. IX. 1-től.

9 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 6. § (4). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

10 Megállapította: 2008. évi XLIX. törvény 3. § (1). Hatályos: 2008. IX. 1-től. Ezt követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

11 Beiktatta: 2008. évi XLIX. törvény 3. § (2). Hatályos: 2008. IX. 1-től. Ezt követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

12 Módosította: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 4.

13 Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) cc). Számozását módosította: 2008. évi XLIX. törvény 3. § (2).

(12)¹ A helyi építési szabályzatot és a településrendezési terveket azok összes munkarészével, valamint a megállapításukról szóló - külön jogszabály szerinti - jegyzőkönyvvel, a véleményezési eljárás dokumentumaival, továbbá az állami főépítési, illetve miniszteri véleménnyel együtt, a képviselő-testületi megállapításuk után 15 napon belül a jegyző köteles megküldeni a helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szervnek.

(13)² A (2) és (3) bekezdés szerinti véleményezésért az államigazgatási szerv díjat nem számíthat fel.

9/A. §³ A településrendezési eszköz módosítása esetén a 9. § (3) bekezdés szerinti véleményeztetés elhagyható, ha

a) a módosítás

aa) nem érinti a település fő infrastruktúra hálózatát, alapvető zöldfelületi rendszerét, morfológiáját, védett természeti értékeit, a kulturális örökség védelmét és nem növeli felhasználási intenzitását,

ab) területfelhasználási változást nem jelent, és

ac) már a 9. § (2) bekezdés szerinti véleményeztetéshez részletesen kidolgozásra került és véleményeztetése megtörtént, vagy

b)⁴ a módosítás elírás javítása, rajzi feldolgozásból, méretarányból adódó pontatlanság javítása, vagy magasabb szintű jogszabályi változás átvezetése érdekében történik.

9/B. §⁵ A Kormány által rendeletben kihirdetett veszélyhelyzettel érintett települések a településrendezési eszközeinek a veszélyhelyzet következményei felszámolásához, valamint a további károk mérsékléséhez szükséges módosítása során, a veszélyhelyzet feloldásától számított fél éven belül a 9. § (2)-(7) bekezdésétől a következők szerint térhetnek el:

a) a településrendezési eszköz módosítására tett javaslatnak a veszélyhelyzet jellegének megfelelő szakterületi jogosultsággal rendelkező szakértő által készített szakvéleményen kell alapulnia,

b) az elkészített településrendezési eszközt a polgármesternek egyeztető tárgyaláson az érdekelt államigazgatási szervekkel ismertetnie kell, a tárgyalás meghívójához az elkészített településrendezési eszközt mellékelnie kell,

c) az egyeztetett településrendezési eszközre vonatkozó végső szakmai véleményét az állami főépítész 5 munkanapon belül kiadja, és

d) a településrendezési eszköz módosítása azonnal hatályba léptethető.

A településszerkezeti terv

10. §⁶ (1) A településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területszervezési felhasználati módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett.

(2) A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

(3) A településszerkezeti tervet a 9. § rendelkezéseim túlmenően a megyei, a szomszédos települési (a fővárossal szomszédos települések esetében a fővárosi és az érintett - határos - fővárosi kerületi) önkormányzatokkal is véleményeztetni kell. A főváros településszerkezeti tervét a kerületi önkormányzatokkal is véleményeztetni kell.

(4) A településszerkezeti terv esetében az előzetes véleményt kérő dokumentációnak a 9. § (2) bekezdésében előírtakon túlmenően tartalmaznia kell a szerkezeti terv módosítása esetén az azt szükségessé tevő településfejlesztési döntést, valamint tájékoztatásul az elfogadott településfejlesztési koncepciót is.

11. §⁶ (1)⁷ A településszerkezeti terv a település közigazgatási területére készül és rajzi, valamint szöveges munkarészből áll. A településszerkezeti terv - rajzi és szöveges - munkarészei a megállapításukról szóló határozat mellékletei. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során az időközben történt módosításokat a felülvizsgált egységes terven át kell vezetni.

(2) A településszerkezeti tervet a település nagyságának megfelelő méretarányú térképen kell ábrázolni. A településszerkezeti tervben meg kell határozni a bel- és külterületeket, a beépítésre szánt, illetve a beépítésre nem szánt területeket, azok tagozódását, a település szerkezetét meghatározó műszaki infrastruktúra-hálózatokat (főútvonalakat, gyűjtőutakat, közüzemi közmű-gerincevázakat, hírközlő hálózat fő elemeit), a települési szintű és a városrész szintű közparkokat, a terv léptékében ábrázolható védett, az e tervvel védelemre tervezett és védőterületeket. A településszerkezeti tervben meg kell határozni a rehabilitációra kijelölt, valamint a funkciójában megváltoztatásra szánt (fejlesztési) területeket.

(3) A (2) bekezdésben említett egyes területeken belül fel kell tüntetni a terület felhasználását veszélyeztető, illetőleg arra kiható tényezőket, különösen az alábányászottságot (bányatelket), a nyilvántartott ásványinyersanyag-vagyont, a szennyezettséget, az árvíz-, a belvív-, az erózió- és csúszásveszélyt, a földrengés-veszélyeztetettséget, a természetes és mesterséges üregektől veszélyeztetett területeket, a közműves szennyvízelvezetéssel ellátatlan területet, továbbá a külön jogszabályok alapján előírt minden olyan egyéb tényezőt, amely a terület felhasználását vagy beépítését befolyásolja.

1 Beiktatta: 2006. évi L. törvény 4. § (3). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 7. § (2) c), 99. § (3) c). Számozását módosította: 2008. évi XLIX. törvény 3. § (2). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 71. §.

2 Beiktatta: 2009. évi LVII. törvény 6. § (5). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

3 Beiktatta: 2008. évi XLIX. törvény 4. §. Hatályos: 2008. IX. 1-től. Ezt követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

4 Megállapította: 2010. évi XC. törvény 75. § (5). Hatályos: 2010. VIII. 14-től.

5 Beiktatta: 2010. évi XC. törvény 75. § (6). Hatályos: 2010. VIII. 14-től.

6 Megállapította: 2006. évi L. törvény 5. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

7 A korábbi harmadik mondatot hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXX. törvény 8. § (4) b). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

A szabályozási terv

12. § (1) A szabályozási terv a település közigazgatási területére vagy külön-külön annak egyes - legalább teлектömb nagyságú - területrészeire készülhet.

(2) Szabályozási tervet kell készíteni minden esetben:

a) az újonnan beépítésre vagy jelentős átépítésre kerülő (pl. rehabilitációs) területekre, illetőleg

b)¹ a természeti adottság, a településszerkezet, az építés, az építészeti örökség vagy a rendeltetés szempontjából különös figyelmet igénylő védett területek (pl. kiemelt üdülőterület, gyógyhely, műemléki jelentőségű terület) egészére, valamint

c) minden más olyan esetben, amikor azt az építés helyi rendjének biztosítása egyébként szükségessé teszi.

(3) A szabályozási tervnek a jóváhagyott településszerkezeti tervvel összhangban kell lennie, eltérés szükségessége esetén a településszerkezeti tervet előzetesen módosítani kell.

(4) A szabályozási tervet a szükséges vízszintes, magassági és egyéb adatokat tartalmazó olyan méretarányú térképen kell ábrázolni, hogy annak megállapításai az egyes telkekre, építési területekre és közterületekre egyértelműen értelmezhetőek legyenek.

(5) A szabályozási tervnek tartalmaznia kell:

a) a bel- és külterületek lehatárolását (belterületi határvonal),

b)² a beépítésre szánt és a beépítésre nem szánt területek, illetőleg az azokon belüli egyes területrészek (építési övezetek, övezetek) lehatárolását,

c) az egyes területrészekben belül a közterületek és az egyéb területek elkülönítését,

d) a közterületeken belül a különböző célokat szolgáló területeket (közút, köztér, közpark stb.),

e) a közterületnek nem minősülő területeken belül a telkek, építési telkek, területek kialakítására és beépítésére vonatkozó megállapításokat,

f) az egyes területrészekben belül a védett és a védelemre tervezett, valamint a védő területeket, továbbá építményeket,

g) az infrastruktúra-hálózatok és építmények szabályozást igénylő elemeit,

h) a 17. § szerinti sajátos jogintézmények alkalmazásával érintett területrészek lehatárolását.

(6) A helyi építési szabályzatot és a hozzá tartozó szabályozási tervet együtt kell alkalmazni.

A helyi építési szabályzat

13. § (1) Az építés helyi rendjének biztosítása érdekében a települési önkormányzatnak az országos szabályoknak megfelelően, illetve az azokban megengedett eltérésekkel a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(2) A helyi építési szabályzatnak tartalmaznia kell legalább:

a) a bel- és külterület(ek) lehatárolását (belterületi határvonal),

b)³ a beépítésre szánt területek, illetőleg az azokon belüli egyes területrészek (építési övezetek) lehatárolását, azok felhasználásának, beépítésének feltételeit és szabályait,

c)³ a beépítésre nem szánt területek tagozódását, az egyes övezetek lehatárolását, felhasználásuk és az azokon történő építés feltételeit, szabályait,

d) a különböző célú közterületek felhasználása és az azokon történő építés feltételeit és szabályait, továbbá

e) a helyi építészeti értékvédelemmel,

f) a védett és a védő területekkel, valamint

g) a 17. § szerinti sajátos jogintézmények alkalmazásával

érintett területek lehatárolását, valamint az azokkal kapcsolatos előírásokat.

(3)⁴ A szabályozási terv - amennyiben készül - a helyi építési szabályzat rajzi mellékletét képezi.

(4)⁵ A helyi építési szabályzat készülhet a település közigazgatási területének egészére vagy annak egyes részeire az (5) bekezdés előírásainak figyelembevételével. Területrészenként készülő helyi építési szabályzat esetében a későbbi szabályozások az első szabályzat módosítását (kiegészítését) jelentik.

(5)⁶ Helyi építési szabályzatot kell készíteni - legalább teлектömbre kiterjedően -

a) az újonnan beépítésre vagy jelentős átépítésre kerülő (pl. rehabilitációs) területekre,

b)⁷ a természeti adottság, a településszerkezet, az építés, az építészeti örökség vagy a rendeltetés szempontjából különös figyelmet igénylő védett területek (pl. kiemelt üdülőterület, gyógyhely, műemléki jelentőségű terület) egészére, valamint

c) minden más olyan esetben, amikor azt az építés helyi rendjének biztosítása egyébként szükségessé teszi.

(6)⁸ A szabályozást legalább a településszerkezeti tervben lehatárolt területegységre kell elkészíteni.

¹ Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 6. § (1). Hatályos: 2000. III. 1-től.

² Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 6. § (2). Hatályos: 2000. III. 1-től.

³ Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 7. § (1). Hatályos: 2000. III. 1-től.

⁴ Megállapította: 2006. évi L. törvény 6. § (1). Módosította: 2006. évi CXX. törvény 8. § (4) b).

⁵ Beiktatta: 2006. évi L. törvény 6. § (1). Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶ A felvezető szöveget megállapította: 1999. évi CXV. törvény 7. § (3). Számozását módosította: 2006. évi L. törvény 6. § (1).

⁷ Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 7. § (3). Hatályos: 2000. III. 1-től.

⁸ Beiktatta: 2006. évi L. törvény 6. § (2). Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(7)¹ A tervezés időszakában 20 000 fő lakosság számot meghaladó települések esetében, amennyiben a helyi építési szabályzat mellékleteként nem készül szabályozási terv is, az egyes építési övezetek, övezetek területi lehatárolását övezeti tervlapon ábrázolni kell.

A fővárosra vonatkozó sajátos rendelkezések

14. § (1) A fővárosban a helyi építési szabályzatra és a településrendezési tervekre vonatkozó rendelkezéseket az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A Fővárosi Önkormányzat a főváros területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek, valamint a környezeti elemek védelmével kapcsolatos általános követelményeket fővárosi építési keretszabályzatban állapítja meg.

(3)² A fővárosi kerületi önkormányzatnak - a fővárosi építési keretszabályzat keretein belül - a kerület egészére vonatkozóan kerületi építési szabályzatot kell megállapítania. A fővárosi és a kerületi önkormányzat megállapodása esetén kisebb területegységre is megállapítható kerületi építési szabályzat.

(4) A fővárosi településrendezési tervek:

- a) a fővárosi önkormányzat által jóváhagyott fővárosi településszerkezeti terv,
- b) a fővárosi önkormányzat által jóváhagyott fővárosi szabályozási keretterv, valamint
- c) a fővárosi kerületi önkormányzat által jóváhagyott kerületi szabályozási terv.

(5) A főváros szabályozási kerettervében kell meghatározni a főváros egészét vagy több kerületét érintő, a fővárosi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó szabályozási elemeket, különösen

- a) a bel- és külterületek lehatárolását (belterületi határvonal),
- b) a beépítésre szánt és a beépítésre nem szánt területek, illetőleg az azokon belüli egyes területrészek lehatárolását,
- c) a főváros működéséhez szükséges közterületek és az egyéb területek elkülönítését,
- d) a fővárosi önkormányzat tulajdonában lévő közterületeken belül a különböző célokat szolgáló területeket (közút, köztér, közpark stb.),
- e) a védett és a védelemre tervezett, valamint a védő területeket, továbbá építményeket,
- f) az infrastruktúra-hálózatok és építmények szabályozást igénylő elemeit,
- g) a sajátos jogintézmények alkalmazásával érintett területek lehatárolását.

(6) A kerületi szabályozási tervbe a kerületet érintő, a főváros szabályozási kerettervében szereplő szabályozási elemeket be kell építeni, eltérés szükségessége esetén a főváros szabályozási kerettervét előzetesen módosítani kell.

(7)³ A (2)-(4) bekezdések szerinti fővárosi településrendezési eszközök összehangolt nyilvántartásának szabályait a fővárosi önkormányzat rendeletben állapítja meg.

Több település építésügyi feladatainak közös ellátása⁴

15. §⁵ (1) A települési önkormányzatok az építésügyi feladataik ellátására társulhatnak, illetve azokat közösen is megoldhatják.

(2) A közös településrendezési eszközöknek az egyes településekre vonatkozó részeit az érintett települési önkormányzatok képviselő-testületei állapítják meg. A véleményezési eljárás lefolytatásáról az önkormányzatok megállapodásában meghatározott település polgármestere gondoskodik.

(3) A közös településrendezési eszközök előkészítésére, egyeztetésére és elfogadására egyebekben a 7-14. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

A településtervezés

16. §⁶ (1) Településtervezési tevékenységnek minősül a településrendezési terv és a helyi építési szabályzat elkészítése. Az építési beruházások támogatására kiírt, terület-igénybevétellel járó településfejlesztési pályázatok elbírálása során azok tartalma és a településrendezési eszközökben foglaltak összhangjának igazolása településrendezési szakértői tevékenységként végezhető.

(2) A településtervezési tevékenységet, valamint a településrendezési szakértői tevékenységet az folytathat, aki rendelkezik a névjegyzéket vezető szerv engedélyével (a továbbiakban: településtervezési, illetve településrendezési szakértői jogosultság). A névjegyzéket vezető szerv az engedély megadásával egyidejűleg névjegyzékbe veszi a jogosultságot szerzett természetes személyt.

(3) A névjegyzéket vezető szerv annak engedélyezi településtervezési, illetve településrendezési szakértői tevékenység folytatását, aki büntetlen előéletű és nem áll szakértői foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, továbbá rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szakirányú felsőfokú végzettséggel és szakmai gyakorlattal, valamint megfelel az abban meghatározott egyéb feltételeknek.

(4) Jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet akkor végezheti az e § szerinti tevékenységet, ha tagja vagy vele munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy rendelkezik településtervezési, illetve településrendezési szakértői jogosultsággal, és ez a tag, személy részt vesz a tevékenység ellátásában.

¹ Beiktatta: 2006. évi L. törvény 6. § (2). Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

² Megállapította: 2006. évi L. törvény 7. §. A második mondat szövegét módosította: 2006. évi CXX. törvény 8. § (3) bb).

³ Beiktatta: 1999. évi CXV. törvény 8. §. Hatályos: 2000. III. 1-től.

⁴ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 7. §. Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁵ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 7. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

⁶ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 8. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

(5) A településrendezési tervek és a helyi építési szabályzat készítője a tervezés során birtokába jutott adatokat, információkat - ha azok nem minősülnek közérdekű adatoknak - más célra nem használhatja fel, azokat harmadik személynek nem adhatja át.

(6) A településrendezési terveket és a helyi építési szabályzatot - azok jóváhagyásra kerülő és alátámasztó munkarészeivel együtt - magyar nyelven kell dokumentálni.

16/A. §¹ (1) A településrendezési eszközt és annak módosítását a települési önkormányzat maga készíti el, vagy településrendezési szerződés alapján készítteti el.

(2) A településrendezési szerződésre a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényben (a továbbiakban: Ptk.) szabályozott tervezési szerződés szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

a) a szerződést írásban kell megkötöni,

b)² a tervező a szerződésben meghatározott esetben és módon vehet igénybe társtervezőt, illetve szakági tervezőt, és
c) a tervező díja - ha a felek eltérően nem rendelkeznek - a tervdokumentáció átadásával egyidejűleg esedékes.

A településrendezési feladatok megvalósulását biztosító sajátos jogintézmények

17. § A településrendezési feladatok megvalósítását a következő sajátos jogintézmények biztosítják:

a) építésjogi követelmények,

b) tilalmak,

c) telekalakítás,

d) elővásárlási jog,

e) kisajátítás,

f) helyi közút céljára történő lejegyzés,

g) útépitési és közművesítési hozzájárulás,

h) településrendezési kötelezések,

i) kártalanítási szabályok,

j)³ településrendezési szerződés.

Építésjogi követelmények

18. § (1)⁴ Építési tevékenységet végezni az e törvényben foglaltak, valamint az egyéb jogszabályok megtartásán túl, csak a helyi építési szabályzat, szabályozási terv előírásainak megfelelően szabad.

(2)⁵ Ha egy adott területre vonatkozóan nincs hatályban helyi építési szabályzat, illetőleg szabályozási terv, vagy azok nem szabályoznak - a 13. § (2) bekezdésében előírt, illetőleg azok végrehajtására vonatkozó egyéb jogszabályokban rögzített követelményeknek megfelelően - teljeskörűen, építési munkát és egyéb építési tevékenységet végezni csak e törvény, valamint az építésügyi követelményekre vonatkozó egyéb jogszabályok megtartásával és csak akkor lehet, ha a célzott hasznosítás jellege, a kialakuló telek mérete, a tervezett beépítés mértéke - beépítettség és építménymagasság - valamint módja, rendeltetése (területfelhasználása) illeszkedik a meglévő környezethez.

19. § (1) Beépítésre szánt területen épület csak építési telken helyezhető el.

(2) Beépítésre nem szánt területen új építményt építeni, meglévő építményt átalakítani, bővíteni, rendeltetését vagy használati módját megváltoztatni csak akkor szabad, ha az

a) a terület rendeltetésszerű használatát szolgálja,

b) közérdeket nem sért, különösen

ba) nem érinti károsan a környezet természeti, táji és építészeti értékei védelmének érdekeit,

bb) nem veszélyezteti a talaj- és a vízgazdálkodást,

bc) nem befolyásolja hátrányosan a terület rendeltetésszerű felhasználását,

bd) a megfelelő megközelítés biztosított, illetőleg biztosítható, továbbá

c) építmények csak a hozzájuk tartozó terület jelentéktelen hányadát veszik igénybe, és biztosított, hogy az építmények a telek területe nélkül nem idegeníthetők el, illetve

d) a korábbi gazdálkodó ottlakását biztosító második lakóépület céljára szolgál, és amennyiben biztosított a gazdálkodás folytatása, valamint azt a gazdaság meglévő építményeinek közvetlen közelében építik fel,

e) helyhez kötött, továbbá a környezetével szemben támasztott különleges védelmi igény miatt, illetőleg a környezetére kifejtett hatása miatt beépítésre szánt területen nem helyezhető el,

f) közösségi építmény vagy köztárgy.

Tilalmak

20. §⁶ (1)⁷ Az érintett területre

a) változtatási tilalom rendelhető el a helyi építési szabályzat, a szabályozási terv készítésének időszakára annak hatálybalépéséig,

b) telekalakítási, illetve építési tilalom rendelhető el

¹ Beiktatta: 2008. évi XLIX. törvény 5. §. Hatályos: 2008. IX. 1-től. Ezt követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

² Módosította: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 6.

³ Beiktatta: 2006. évi L. törvény 8. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴ Módosította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) c).

⁵ Megállapította: 2006. évi L. törvény 9. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶ Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 11. §. Hatályos: 2000. III. 1-től.

⁷ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 9. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

ba) a településrendezési feladatok megvalósítása, végrehajtása, továbbá a természeti, környezeti veszélyeztetettség megelőzése,
bb) a természet-, illetve a környezet védelméről szóló törvényekben foglaltak érvényre juttatása érdekében.

(2) A tilalmat a feltétlenül szükséges mértékre és időtartamra kell korlátozni, s azt haladéktalanul meg kell szüntetni, ha az elrendelésének alapjául szolgáló okok már nem állnak fenn. A tilalmak felülvizsgálatát a helyi építési szabályzat és a hozzá tartozó szabályozási tervek felülvizsgálatával együtt el kell végezni.

(3)¹ A településrendezési feladatok megvalósulása érdekében az önkormányzati rendelettel elrendelt tilalomról, korlátozásról vagy ezek megszüntetéséről - a változtatási tilalom kivételével - a települési önkormányzat képviselő-testülete (a fővárosban a fővárosi önkormányzat közgyűlése, illetőleg a kerületi önkormányzat képviselő-testülete) a főjegyző, illetőleg a jegyző útján tájékoztatja az érintetteket.

(4)² A természeti és a környezeti veszélyeztetettség megelőzése érdekében a telekalakítási vagy építési tilalmat elrendelő határozatot tájékoztatásul az érintett építésügyi hatósággal, és - amennyiben a veszélyeztetettség közigazgatási határon átnyúló - az érintett települési önkormányzattal is közölni kell.

(5) A határozatban meg kell jelölni azt az érdeket, amelynek érvényre juttatását a tilalom szolgálja, továbbá azt, akinek az érdekében a tilalmat elrendelik.

(6) A tilalmat az azt elrendelő megkeresésére - a változtatási tilalom kivételével - az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni.

(7)³ A tilalom nem terjed ki:

a)⁴ a tilalom hatálybalépésekor hatályos építésügyi hatósági engedéllyel megvalósuló építési javítási-karbantartási és a jogszabályokban megengedett más építési munkákra,

b) a korábban gyakorolt használat folytatására,

c) az állékonyságot, életet és egészséget, köz- és vagyonbiztonságot veszélyeztető kármegelőzési, kárelhárítási tevékenységre, továbbá

d) az *a*) pont szerinti, hatósági engedélyhez kötött építési munkáknak a településrendezési követelményeket nem érintő módosítására irányuló építésügyi hatósági engedélyezési eljárásra,

e)⁵ a honvédelmi és a kiemelt fontosságú honvédelmi területre.

21. § (1)⁷ A helyi építési szabályzat, illetőleg a szabályozási terv készítésére vonatkozó írásos megállapodás megléte esetén a helyi építési szabályzat, illetőleg a szabályozási terv készítésének időszakára azok hatálybalépéséig, de legfeljebb három évig az érintett területre a települési önkormányzat rendelettel változtatási tilalmat írhat elő.

(2) A változtatási tilalom - ha az azt elrendelő önkormányzati rendelet rövidebb időről nem rendelkezik - három év eltelte után külön rendelkezés nélkül megszűnik.

22. § (1)⁸ A változtatási tilalom alá eső területen - a 20. § (7) bekezdésében foglalt esetek kivételével - telket alakítani, új építményt létesíteni, meglévő építményt átalakítani, bővíteni, továbbá elbontani, illetőleg más, építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött értéknövelő változtatást végrehajtani nem szabad.

(2) Az építési tilalom alá eső területen

a) a jövőbeni rendeltetésnek megfelelő terület-előkészítő építési munkák,

b) a bontási munkák,

c) az építészeti örökség védelme, a régészet, illetőleg a környezet- vagy a természetvédelem érdekében szükséges építési munkák,

d) a meglévő építménynek állagmegóvási, valamint a terület jövőbeni rendeltetésének megfelelő átalakításával, korszerűsítésével, bővítésével kapcsolatos építési munkák, továbbá

e) a meglévő lakóépület új, önálló lakást nem eredményező átalakítása, legfeljebb egy alkalommal 25 m²-rel történő bővítése és

felújítása

kivételével más építési munkát végezni nem szabad.

Telekalakítás

23. § (1)⁹ Telket csak úgy szabad alakítani, hogy az a terület rendeltetésének megfelelő használatra alkalmas legyen, továbbá annak alakja, terjedelme, beépítettsége és megközelíthetősége a jogszabályoknak megfelelően.

(2)¹⁰ A telekalakítás a 24. § (1) bekezdése szerinti változás megvalósítására irányuló közigazgatási eljárás, amely a telekingatlan adataiban történő, továbbá a bejegyzett jogok és feljegyzett tények vonatkozásában ezáltal bekövetkező változásnak a külön jogszabályban meghatározottak szerint az ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetésével zárul.

(3)-(4)¹¹

¹ Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 309. §. Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és a megismételt eljárásban kell alkalmazni.

² Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 9. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

³ Megállapította: 2006. évi L. törvény 10. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴ Módosította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) d).

⁵ Beiktatta: 2008. évi XLIX. törvény 6. §. Hatályos: 2008. IX. 1-től. Ezt követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

⁶ Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 12. §. Hatályos: 2000. III. 1-től.

⁷ Megállapította: 2006. évi L. törvény 11. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁸ Megállapította: 2006. évi L. törvény 12. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁹ Módosította: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 7.1.

¹⁰ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 10. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

¹¹ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 7.2. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

24. § (1) A telekalakítás lehet:

- a)¹ telekcsoport újraosztása (2. § 22. pont),
- b)² telekfelosztás (2. § 24. pont),
- c)³ telekegyesítés (2. § 23. pont), és
- d)⁴ telekhatárrendezés (2. § 25. pont).

(2)⁵ Új beépítésre szánt, vagy jelentős mértékben átépítésre kerülő (pl. rehabilitációs) területek esetében a területre vonatkozó helyi építési szabályzat elfogadása után a beépíthetőség feltételeként a telkeket az előírásoknak megfelelő építési telekké, telekké kell alakítani az érintett telekcsoport - legalább telektömbönként történő - újraosztásával.

(3)⁶

(4) A telekalakítás során érintett tulajdoni jogviszonyokban a polgári jog szabályai szerint kell eljárni.

Elővásárlási jog

25. § (1) A települési önkormányzatot elővásárlási jog illeti meg az építési szabályzatban és a szabályozási tervben meghatározott településrendezési célok megvalósításához szükséges ingatlanok esetében.

(2)⁷

(3) A fővárosban a fővárosi vagy azt a kerületi önkormányzatot illeti meg az elővásárlás joga, amely a megosztott feladatkör alapján az adott településrendezési cél megvalósítója.

(4)⁸ Az (1)-(3) bekezdések szerinti elővásárlási jogot az önkormányzat köteles az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztetni. Ha az elővásárlási jog fenntartásának indokai megszűnnek, az önkormányzatnak haladéktalanul kérni kell az ingatlan-nyilvántartásból való törlést.

(5)⁸ Az önkormányzat (1)-(4) bekezdésekben szabályozott elővásárlási joga - az országos jelentőségű védett természeti területen lévő és a műemléki ingatlanra vonatkozó elővásárlási jogot kivéve - a más jogszabályokon, illetve szerződésen alapuló elővásárlási jogot megelőzi.

(6)⁸ Ha az önkormányzat az elővásárlási joga gyakorlásával kapcsolatos megkereséstől számított hatvan napon belül nem nyilatkozik, az ingatlan elidegeníthető. A bejegyzett elővásárlási jogot az elidegenítés nem érinti.

Kisajátítás

26. § A településrendezési feladatok megvalósításához közérdekből szükséges ingatlanok az arra vonatkozó külön jogszabályokban szabályozott esetekben és módon sajátíthatók ki.

Kiszolgáló és lakóút céljára történő lejegyzés⁹

27. §⁹ (1)¹⁰ Ha a helyi építési szabályzat szerint - a településrészen fekvő ingatlanok megfelelő megközelítése, illetve használatának elősegítése érdekében - kiszolgáló és lakóút (a továbbiakban: kiszolgáló út) létesítése, bővítése vagy szabályozása szükséges, és a megvalósítás a kiszolgáló út, valamint a környező építmény, telek rendeltetésszerű használatának biztosítása érdekében az adott telkek igénybevételel indokolt, vagy a más telken történő megvalósítás a tulajdonban nagyobb sérelemmel járna, a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve a teleknek kiszolgáló út céljára szükséges részét a telek fekvése szerinti települési önkormányzat javára igénybe veheti és lejegyezheti.

(2)¹¹

(3)¹² A telek kiszolgáló út céljára igénybe vett részéért a kisajátítás szabályai szerint megállapított kártalanítás jár. A kártalanítás összegét a szabályozás alapján kialakítható építési telek, továbbá a kiszolgáló út megépítéséből, illetve az ezzel összefüggő közművesítésből eredő telekérték növekedés figyelembevételével kell megállapítani akkor is, ha a kiszolgáló út és a közművesítés nem közvetlenül a birtokbavételt és a lejegyzést követően valósul meg. Amennyiben a kiszolgáló út és a közművek megépítése a birtokbavételt és a lejegyzést követő fél éven belül nem kezdődik meg és három éven belül nem valósul meg, a kártalanítás összegének, a fél év elteltét követő időponttól kezdődően a mindenkori jegybanki alapkamat összegével növelten, 15 napon belül kell megfizetni. A telekérték növekedés összegeként legfeljebb a lejegyzéssel igénybe vett telekhányad értéke állapítható meg.

(4)¹³ Ha a teleknek a kiszolgáló út céljára szükséges részén építészeti hatósági (létesítési) engedéllyel rendelkező, vagy 10 évnél régebbi építmény, vagy építményrész áll, kisajátítási eljárást kell lefolytatni.

¹ Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) da).

² Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) db).

³ Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) dc).

⁴ Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) dd).

⁵ Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 14. §. Hatályos: 2000. III. 1-től.

⁶ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 8. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁷ Megsemmisítette: 43/2006. (X. 5.) AB határozat. Hatálytalan: 2006. X. 5-től.

⁸ Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 15. § (2). Hatályos: 2000. III. 1-től.

⁹ Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 16. §. Hatályos: 2000. III. 1-től.

¹⁰ Megállapította: 2007. évi CXXIII. törvény 42. § (2) d). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 71. §.

¹¹ Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CIX. törvény 101. § (1) b). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

¹² Megállapította: 2007. évi CXXIII. törvény 42. § (2) e). Hatályos: 2008. I. 1-től.

¹³ Módosította: 2007. évi CXXIII. törvény 42. § (1) b).

(5)¹

(6) Ha a kiszolgáló út létesítését, bővítését vagy szabályozását szolgáló lejegyzés műszaki vagy egyéb indok alapján csak az egyik oldali teleksorból lehetséges, akkor a kiszolgáló út másik oldalán lévő teleksor tulajdonosait a települési önkormányzat, a kiszolgáló út változásából eredő telekérték-növekedés arányában - rendeletben - egyszeri hozzájárulás fizetésére kötelezheti.

(7) A (6) bekezdés szerinti hozzájárulás fizetésére kötelezés esetén a hozzájárulás teljes mértéke nem haladhatja meg az igénybe vett telekterületek értékének fele részét. Az így megállapított összeget a lejegyzéssel nem érintett telektulajdonosok között a tulajdonukban álló telek nagyságának arányában kell megosztani.

(8) A kiszolgáló út létesítése, bővítése során feleslegessé vált közterületet az érintett tulajdonosok részére vételre fel kell ajánlani. Ha az ilyen területet korábban kártalanítás nélkül jegyezték le, azt az érintett tulajdonosnak térítés nélkül kell visszaadni.

(9) Az (1)-(8) bekezdés előírásait kell alkalmazni a hasonló rendeltetésű és szerepkörű külterületi helyi közutak esetében is.

(10)² A Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve lejegyzéssel kapcsolatos eljárására egyebekben a kisajátítási eljárásra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

Útépítési és közművesítési hozzájárulás

28. § (1)³ A helyi építési szabályzatban, illetőleg a szabályozási tervben a területre előírt kiszolgáló utakat és a közműveket az újonnan beépítésre szánt, illetve a rehabilitációra kijelölt területeken legkésőbb az általuk kiszolgált építmények használatbavételéig meg kell valósítani. E kötelezettség teljesítése, ha jogszabály vagy megállapodás arra mást nem kötelez, a települési - a fővárosban megosztott feladatkörüknek megfelelően a fővárosi, illetve a fővárosi kerületi - önkormányzat feladata.

(2)⁴ Ha a kiszolgáló utat, illetőleg közművet a települési önkormányzat megvalósította, annak költségét részben vagy egészben az érintett ingatlanok tulajdonosaira átháríthatja. A hozzájárulás mértékéről és a megfizetés módjáról a települési önkormányzat képviselő-testülete hatósági határozatban dönt. Az útépítési és közművesítési hozzájárulás nem róható ki, ha az út- és közműépítéshez szükséges terület kialakítása érdekében korábban lejegyzett telekrészért járó kártalanítás összegének megállapítása során az út és a közmű megépítéséből eredő értéknövekedést figyelembe vették.

(3)⁵ A fővárosban a (2) bekezdés szerinti hatósági jogkör gyakorlására - megosztott hatáskörüknek megfelelően - a fővárosi közgyűlés, illetve a fővárosi kerületi önkormányzat képviselő-testülete rendelkezik hatáskörrel. A hozzájárulásból befolyt bevétel olyan arányban illeti meg a fővárosi és a kerületi önkormányzatot, amilyen arányban a helyi közút kialakításával kapcsolatos költségeket viselték.

(4)⁶

Településrendezési kötelezések

29. § (1) Településrendezési kötelezettség körében

a) beépítési kötelezettség,

b) helyrehozatali kötelezettség és

c) beültetési kötelezettség

rendelhető el.

(2)⁷ A települési önkormányzat képviselő-testülete hatósági határozatban a tervszerű telekgazdálkodás, a beépítés helyes sorrendje és a településkép előnyösebb kialakítása érdekében a beépítetlen építési telkekre meghatározott időn belüli beépítési kötelezettséget állapíthat meg. Ha a tulajdonos a beépítési kötelezettségét nem teljesíti, az önkormányzat az ingatlant kisajátíthatja. Amennyiben az ingatlan tulajdonos a beépítési kötelezettségét nem tudja teljesíteni, úgy kérésére az ingatlant ki kell sajátítani.

(3)⁸ A települési önkormányzat képviselő-testülete a településkép javítása érdekében az azt rontó állapotú építmények meghatározott időn belüli helyrehozatali kötelezettségét írhatja elő hatósági határozatában. Az önkormányzat e kötelezettség teljesítéséhez anyagi támogatást nyújthat. A képviselő-testület határozathozatal helyett hatósági szerződést köthet az ügyféllel.

(4)⁹ A települési önkormányzat képviselő-testülete hatósági határozatban a közérdekű környezetalkítás céljából az ingatlan növényzettel történő meghatározott módon és időn belüli beültetési kötelezettségét írhatja elő. Ha e kötelezettség teljesítése az ingatlan rendeltetészerű használatához szükséges mértéket meghaladó ráfordítást igényel, az önkormányzatnak a tulajdonos költségeit képviselő-testülete hatósági határozatban meghatározott mértékben kell megtérítenie.

(5)¹⁰ A településrendezési kötelezettségről szóló határozat közlésével egyidejűleg a képviselő-testület megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a kötelezettség tényének ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzése érdekében. A kötelezettség megszűnését követően 15 munkanapon belül a képviselő-testület az erről szóló határozat közlésével egyidejűleg a kötelezettség tényének az ingatlan-nyilvántartásból való törlése érdekében megkeresi az ingatlanügyi hatóságot.

¹ Hatályon kívül helyezte: 2007. évi CXXIII. törvény 42. § (1) b). Hatálytalan: 2008. I. 1-től.

² Beiktatta: 2007. évi CXXIII. törvény 42. § (2) f). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 71. §.

³ Az első mondat szövegét megállapította: 1999. évi CXV. törvény 17. §. Hatályos: 2000. III. 1-től.

⁴ Megállapította: 2006. évi L. törvény 14. §. Módosította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) e), 2009. évi CLX. törvény 54. § (3).

⁵ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 11. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

⁶ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 9. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁷ Módosította: 2008. évi XLIX. törvény 39. § (1) d), 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) fa).

⁸ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 12. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

⁹ Módosította: 2008. évi XLIX. törvény 39. § (1) f), 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) fb).

¹⁰ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 12. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

(6)¹

Kártalanítási szabályok

30. §² (1)³ Ha az ingatlan rendeltetését, használati módját a helyi építési szabályzat, illetőleg a szabályozási terv másként állapítja meg (övezeti előírások változása) vagy korlátozza (telekalakítási vagy építési tilalom), és ebből a tulajdonosnak, haszonélvezőnek kára származik, a tulajdonost, haszonélvezőt kártalanítás illeti meg.

(2)³ A kártalanítás összege az ingatlanok a korábbi rendeltetése alapján megállapítható régi és az új szabályozás eredményeként megállapítható új forgalmi értéke közötti különbözet.

(3)³ Ha az ingatlanhoz fűződő korábbi, a 13. § (1) bekezdése szerinti építési jogok keletkezésétől számított 7 éven belül kerül sor e jogok megváltoztatására vagy megszüntetésére, a tulajdonosnak - kérelmére - a (2) bekezdés szerinti kártalanítás jár. A 7 év eltelté után csak a használat gyakorlásába való beavatkozásért és csak akkor jár kártalanítás, ha a változtatás a korábbi használatot megnehezíti vagy ellehetleníti. A hét év a korábban hatályba léptetett helyi építési szabályzat, szabályozási terv esetében 2000. március 1-jétől számítandó.

 (4)⁴ Ha az ingatlan rendeltetését a helyi építési szabályzat valamely később megvalósítandó - jogszabályban megállapított - olyan közérdekű célban határozza meg, amelynek megvalósítása a tulajdonostól nem várható el, és ez a tulajdonosi és építési jogokat korlátozza, a tulajdonos attól követelheti az ingatlan megvételét, akinek érdekében állt a közérdekű célt szolgáló korlátozás előírása (a továbbiakban: érdekelt). Ha az érdekelt nem állapítható meg, vagy jogutód nélkül megszűnt, a tulajdonos a települési önkormányzattól követelheti az ingatlan megvételét. Ha az ingatlan megvételére vonatkozó megállapodás az erre irányuló kérelemtől számított öt éven belül nem jön létre, az ingatlan ki kell sajátítani.

(5) Nem jár kártalanítás a természeti veszélyeztetettségéből eredő kár megelőzésére, a tulajdonos érdekeinek védelme céljából elrendelt tilalom, továbbá a 21. § szerinti változtatási tilalom, valamint a szabálytalan építmény, építményrész és használat esetében. Védett terület, építmény vagy egyedi érték védelme érdekében elrendelt tilalom esetén a fizetési kötelezettségre az erre vonatkozó külön jogszabályok az irányadók.

(6)⁵ A kártalanítást az köteles megfizetni, akinek az érdekében a korlátozás történt. Ha nem határozzák meg azt, akinek az érdekében a korlátozás történt, a kártalanítási kötelezettség a települési önkormányzatot terheli. A fővárosban a kártalanítás a fővárosi, illetőleg a kerületi önkormányzatot érdekelttségük arányában terheli. Ha az, akinek az érdekében a kártalanítási kötelezettséggel járó előírás szükségessé vált, a tilalom vagy a korlátozás elrendelése után jogutód nélkül megszűnt, és a települési önkormányzat az előírást fenntartja, a kártalanítási kötelezettség szintén az önkormányzatot terheli.

 (7)⁶ A kártalanítási igény a vagyoni hátrány keletkezésekor válik esedékessé. Ez az időpont a helyi építési szabályzat, szabályozási terv hatálybalépésének, illetőleg az e törvény 20. § (4) bekezdésében foglaltak szerinti tilalmat, korlátozást elrendelő határozat jogerőre emelkedésének a napja. A kártalanítás a felek megállapodásának tárgya. A főváros esetében a megállapodás megkötésére irányuló kérelmet a fővárosi önkormányzatnak a területileg illetékes kerületi önkormányzathoz, a területileg illetékes kerületi önkormányzatnak a fővárosi önkormányzathoz nyolc napon belül írásban továbbítani kell. Ebben az esetben úgy kell tekinteni, mintha a kérelmező a kérelmét mindkét önkormányzathoz beadta volna. Ha a szerződő felek között - a kérelem benyújtásától számított egy éven belül - nem jön létre megállapodás, akkor kártalanítási eljárást kell lefolytatni, amelyet a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve folytat le a kisajátítási kártalanítás szabályai szerint, az e törvényben meghatározott eltérésekkel.

(8)⁷ A kártalanítás tárgyában hozott közigazgatási határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat bírósági felülvizsgálata során a polgári perrendtartásról szóló törvénynek a közigazgatási perekre vonatkozó rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

- a) a pert a kártalanítás megfizetésére kötelezett ellen is meg kell indítani, és
- b) a bíróság a kártalanítási ügyben hozott határozatot megváltoztathatja.

(9)⁸ A tulajdonost, haszonélvezőt a (4) bekezdésben foglalt eljárás lefolytatása esetén megilleti a (7) bekezdés szerinti kártalanítás. A (4) bekezdésben szabályozott ingatlan megvételének követelése a (7) bekezdés szerinti kérelem benyújtásának minősül. Az adásvétellel, kisajátítással történő kártalanítás esetében a vételárba az addig kifizetett kártalanítást be kell számítani.

 (10)⁹ A fővárosban a tulajdonos a (4) bekezdés szerinti igényét - választása szerint - a fővárosi vagy kerületi önkormányzatnál terjesztheti elő. A megvétel vagy a kisajátítás tekintetében a (6) és (7) bekezdés fővárosra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

¹ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 10. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

² Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 18. §. Hatályos: 2000. III. 1-től.

³ Megállapította: 2006. évi L. törvény 15. § (1). Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴ Megállapította: 2010. évi CXVI. törvény 4. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell. Lásd: 2010. évi CXVI. törvény 12. §.

⁵ Megállapította: 2006. évi L. törvény 15. § (2). Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶ Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 312. §. Módosította: 2008. évi LXXXII. törvény 26. § (7). A korábbi utolsó mondatot hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 11. Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 71. §.

⁷ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 13. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

⁸ Beiktatta: 2005. évi LXXXIII. törvény 313. §. Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és a megismételt eljárásban kell alkalmazni.

⁹ Beiktatta: 2010. évi CXVI. törvény 4. § (2). Hatályos: 2011. I. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell. Lásd: 2010. évi CXVI. törvény 12. §.

Településrendezési szerződés¹

30/A. §¹ (1) A települési önkormányzat egyes, a településrendezési eszközökben rögzített célok megvalósítására településrendezési szerződést (a továbbiakban: szerződés) köthet az érintett ingatlan tulajdonosával, illetve az ingatlanon beruházni szándékozóval (a továbbiakban együtt: a cél megvalósítója).

(2) A szerződés tárgya lehet különösen:

a) településrendezési tevékenység előkészítése a cél megvalósítója által, saját költségére, a telekviszonyok rendezése vagy megváltoztatása, a talaj megtisztítása, valamint a településrendezési tervek, helyi építési szabályzat - egyeztetett program alapján történő - kidolgozásának finanszírozása;

b) a településrendezési tervekben, helyi építési szabályzatban rögzített célok - a telek felhasználásának az ökológiai hálózat működőképességének fenntartása, szerkezetének funkcionális és területi megőrzése mellett történő támogatása és biztosítása, időbeli korlátozás és feltétel esetén is;

c) azon egyéb költségeknek vagy egyéb ráfordításoknak a cél megvalósítója általi átvállalása, amelyek a cél megvalósításának előfeltételei vagy következményei és az önkormányzatot terhelik.

(3) A szerződés alapját a cél megvalósítója által készített tanulmányterv képezi. Az önkormányzat a szerződésben arra vállal kötelezettséget, hogy a cél megvalósítójának kezdeményezésére az általa készített tanulmányterv alapján a szükséges településrendezési eljárást a szerződésben megállapított határidőn belül megindítja.

(4)² A településrendezési szerződésben kikötött, illetőleg vállalt kötelezettségek és a megvalósuló településrendezési cél között közvetlen összefüggésnek kell lennie. A településrendezési szerződésben az ingatlan tulajdonosa, vagy annak hozzájárulásával a beruházó által vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a településrendezési kötelezettség tényét a települési önkormányzat jegyzőjének megkeresésére a mellékelt szerződés alapján az ingatlan-nyilvántartásba fel kell jegyeztetni. A kötelezettség megszűnését követő 15 munkanapon belül az önkormányzat jegyzője megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a tény törlése érdekében.

(5) A szerződésben rendelkezni kell a településrendezési eszközök véleményezési eljárása során a véleményezők részéről felmerülő, jogszabály által alátámasztott észrevétel kapcsán szükséges intézkedésekről, a településrendezési eszközökön végrehajtandó változtatások kötelezettségéről, a változtatás miatti esetleges ismételt véleményeztetési kötelezettségről.

III. Fejezet

AZ ÉPÍTÉSI FOLYAMAT SZABÁLYOZÁSA

Az építményekkel szemben támasztott általános követelmények

31. § (1) Az építmény elhelyezése során biztosítani kell:

a) az építmény, továbbá a szomszédos ingatlanok és építmények rendeltetésszerű és biztonságos használhatóságát,

b) az építmény közszolgálati (tűzoltó, mentő stb.) járművel történő megközelíthetőségét,

c) a környezetvédelem és a természetvédelem sajátos követelményeit és érdekeit,

d)³ a közhasználatú építmények esetében a mindenki számára biztonságos és akadálymentes megközelíthetőséget;

e) a rendeltetésszerű telekhasználatot.

(2)⁴ Az építmények és azok részeinek (önálló rendeltetési egység) építése, bővítése, felújítása, átalakítása, helyreállítása, korszerűsítése során érvényre kell juttatni az országos építési szakmai követelményeket, különösen

a)-b)⁵

c) a mechanikai ellenállás és stabilitás,

d) a tűzbiztonság,

e) a higiénia, egészség- és környezetvédelem,

f) a használati biztonság,

g) a zaj és rezgés elleni védelem,

h) az energiatakarékosság és hővédelem,

i)⁶ az élet- és vagyónvédelem, valamint katasztrófavédelem követelményeit.

(3) Az országos építési szakmai követelmények megtartása alól - külön jogszabályban meghatározott esetekben és módon - eltérési engedély adható.

(4)⁷ Az építménynek és részeinek (önálló rendeltetési egység) építése, felújítása, átalakítása, bővítése, helyreállítása, korszerűsítése során biztosítani kell:

a) a rendszeres karbantartás lehetőségét,

¹ Beiktatta: 2006. évi L. törvény 16. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

² Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 14. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

³ Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) ea).

⁴ A félévető szöveget megállapította: 1999. évi CXV. törvény 19. § (1). Hatályos: 2000. III. 1-től.

⁵ Hatályon kívül helyezte: 2006. évi L. törvény 33. § (1) a). Hatálytalan: 2006. V. 1-től.

⁶ Megállapította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) eb). Módosította: 2010. évi CXVI. törvény 10. § a).

⁷ A félévető szövegrészt megállapította: 1999. évi CXV. törvény 19. § (2). Hatályos: 2000. III. 1-től.

b) hogy az építmény rendeltetésszerű használatával járó környezeti terhelés az adott helyen megengedett mértéket ne lépje túl, valamint

c)¹ mindenki számára a közhasználatú építmények esetében a biztonságos és akadálymentes használatot,

d)² a terület geológiai, hidrológiai és szeizmológiai sajátosságainak való megfelelést.

(5)³ Mind az építmény elhelyezése, mind pedig a külső megjelenését befolyásoló kialakítása, átalakítása, bővítése, felújítása, helyreállítása során különös figyelmet kell fordítani a táj- és településkép, a beépítési vagy az építészeti jellegzetesség és látvány, a helyi jelleg védelmére, az épített örökség védett értékeinek érvényesülésére.

Az építészeti-műszaki tervezési, az építésügyi műszaki és igazgatási szakértői tevékenység⁴

32. § (1)⁵ Építészeti-műszaki tervezési tevékenységnek minősül az építmény, építményrész, építményegyüttes megépítéséhez, bővítéséhez, felújításához, átalakításához, helyreállításához, korszerűsítéséhez, lebontásához, elmozdításához, rendeltetésének megváltoztatásához szükséges építészeti-műszaki tervdokumentáció elkészítése.

(2)⁶ Építésügyi műszaki szakértői tevékenység az épített környezet alakításával és védelmével kapcsolatos műszaki jelenségek ok-okozati összefüggéseinek magas szakmai színvonalú értékelése, ezen belül a vitatott esetek megítélése; a hibák, károk, illetve ezek okainak feltárása; és mindezekkel kapcsolatban szakértői vélemények készítése, továbbá a külön jogszabály szerinti esetenként kapcsolódó tevékenységek.

(3)⁷ A 34. § (1) bekezdésében meghatározott eljárások lefolytatásához és az építőipari kivitelezési tevékenység végzéséhez szükséges építészeti-műszaki tervezési, valamint építésügyi műszaki szakértői tevékenységet az folytathat, aki rendelkezik a névjegyzéket vezető szerv engedélyével (a továbbiakban: tervezői, illetve műszaki szakértői jogosultság). A névjegyzéket vezető szerv az engedély megadásával egyidejűleg névjegyzékbe veszi a jogosultságot szerzett természetes személyt.

(4)⁷ A névjegyzéket vezető szerv annak engedélyezi az építészeti-műszaki tervezési, illetve építésügyi műszaki szakértői tevékenység folytatását, aki nem áll az ilyen tevékenységet kizáró foglalkozástól eltöltés hatálya alatt, büntetlen előéletű, továbbá rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szakirányú felsőfokú végzettséggel és szakmai gyakorlattal, valamint megfelel az abban meghatározott egyéb feltételeknek.

(5)⁸ Az építészeti-műszaki tervezési, valamint az építésügyi műszaki szakértői tevékenységet folytató személy csak olyan szakterületen végezhet tervezési vagy szakértői munkát, amelyhez e törvény szerint megfelelő tervezői vagy szakértői jogosultsággal rendelkezik.

(6)⁹ Jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet akkor végezhet az e § szerinti tevékenységet, ha tagja vagy vele munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy rendelkezik tervezői, illetve műszaki szakértői jogosultsággal, és ez a tag, személy részt vesz a tevékenység ellátásában.

(7)¹⁰ Az építészeti-műszaki tervpályázat a (8) bekezdésben meghatározott tervezési feladatok előkészítésére szolgáló sajátos tervezési versenyforma, és az építészeti-műszaki pályamű alapján a tervező kiválasztásának egyik módja.

(8)¹⁰ A településrendezés, valamint az építmény (épület és műtárgy) és a rendeltetéséhez szorosan kapcsolódó technológia, továbbá a belsőépítészet, a táj- és kertépítés építési-műszaki tervezésére - jogszabályban meghatározott esetekben és módon - építészeti-műszaki tervpályázatot lehet, illetőleg kell kiírni.

(9)-(10)¹¹

(11)¹² Az építészeti-műszaki dokumentáció az építési tevékenység megvalósításához - pályázathoz, tervpályázathoz, tervtanácshoz, engedélyezéshez, ajánlatkéréshez, építőipari kivitelezéshez, állapotfelméréshez, állapot vagy megvalósítás dokumentálásához - szükséges tervezési programot, terveket, dokumentumokat tartalmazza.

32/A. §¹³ Az építészeti-műszaki tervezési szerződésre Ptk.-ban szabályozott tervezési szerződés szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

a) a szerződést írásban kell megkötni,

b)¹⁴ a tervező a szerződésben meghatározott esetben és módon vehet igénybe társtervezőt, illetve szakági tervezőt, és

c) a tervező díja - ha a felek eltérően nem rendelkeznek - a tervdokumentáció átadásával egyidejűleg esedékes.

1 Megállapította: 2004. évi XXIII. törvény 17. §. Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) ec).

2 Beiktatta: 2006. évi L. törvény 17. § (1). Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

3 Beiktatta: 2006. évi L. törvény 17. § (2). Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

4 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 15. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től.

5 Megállapította: 2004. évi XXIII. törvény 18. §. Módosította: 2008. évi XLIX. törvény 39. § (1) g), 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 12.1.

6 Megállapította: 2004. évi XXIII. törvény 18. §. Módosította: 2008. évi XLIX. törvény 39. § (1) h).

7 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 15. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

8 Megállapította: 2006. évi L. törvény 18. § (2). A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 12.2. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

9 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 15. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

10 Megállapította: 2003. évi CXXIX. törvény 406. § (1) h). Hatályos: 2004. V. 1-től.

11 Hatályon kívül helyezte: 2003. évi CXXIX. törvény 405. § (1) g). Hatálytalan: 2004. V. 1-től. Folyamatban lévő eljárásokban még alkalmazni kell.

12 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 15. § (4). Módosította: 2010. évi CXVI. törvény 10. § b).

13 Beiktatta: 2008. évi XLIX. törvény 7. §. Hatályos: 2008. IX. 1-től. Ezt követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

14 Módosította: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 13.

33. §¹ (1) A tervező felelős:
a) az általa készített építészeti-műszaki tervek (ideértve a kivitelezési terveket is)
aa) műszaki tartalmának szakszerűségéért,
ab) valós állapotnak megfelelő tartalmáért,
ac) építészeti minőségéért, a tervezéssel érintett védett építészeti és természeti örökség megóvásáért,
b) a jogszabályok, szabályzatok, építési előírások, szabványok és egyéb szakmai szabályok betartásáért,
c)² a tervdokumentáció készítésében (részben vagy folyamatosan) részt vevő, a tervezői feladat szakmai tartalmának megfelelő szakismerettel és jogosultsággal rendelkező szakági tervezők kiválasztásáért,
d) a szakági tervezők közötti egyeztetések koordinálásáért, terveik összehangolásáért.

(2)³
(3) A névjegyzéket vezető szerv a tervezőt és a szakértőt a szakmagyakorlással kapcsolatos jogszabályok megsértése esetén jogszabályban meghatározott esetekben és módon szankciókkal sújtija.

(4) A tervező - ha erre az építetettől megbízást kapott - tervezői művezetést végezhet. Ennek keretében közreműködik az építészeti-műszaki terveknek megfelelő maradéktalan megvalósítás érdekében, valamint elősegíti a kivitelezés során a tervekkel kapcsolatban felmerült szakkérdések megoldását.

33/A. §⁴ (1) Az építésügyi igazgatási szakértői tevékenység az építésügyi hatósági engedélykérelem és mellékleteinek benyújtásra történő előkészítésének folytatása.

(2) Ha e törvény vagy a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály építésügyi igazgatási szakértő közreműködését írja elő vagy építésügyi igazgatási szakértő igénybeviteléhez jogkövetkezményt állapít meg, szakértőként kizárólag a névjegyzéket vezető szerv engedélyével (a továbbiakban: igazgatási szakértői jogosultság) rendelkező személy vehető igénybe, valamint a jogszabályban meghatározott jogkövetkezmények csak az igazgatási szakértői jogosultsággal rendelkező személy igénybeviteléhez fűződnek.

(3) Az (1) bekezdés szerinti szakértői tevékenység folytatását a névjegyzéket vezető szerv annak engedélyezi, aki nem áll szakértői foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, büntetlen előéletű, rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szakirányú felsőfokú végzettséggel és szakmai gyakorlattal, valamint megfelel az abban meghatározott egyéb feltételeknek, és ennek alapján birtokában van az építési beruházás megvalósításához szükséges építésügyi és egyéb hatósági eljárások rendje, követelményei, összefüggései magas szakmai színvonalú ismeretének.

(4) A névjegyzéket vezető szerv a szakértői tevékenység folytatására engedéllyel rendelkező személyekről névjegyzéket vezet, amely tartalmazza a szakértői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatandó adatait. A névjegyzékből kizárólag a szakértői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatandó adat.

(5) Jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet akkor végezhet az e § szerinti tevékenységet, ha tagja vagy vele munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy rendelkezik igazgatási szakértői jogosultsággal, és ez a tag, személy részt vesz a tevékenység ellátásában.

Építésügyi hatósági eljárások⁵

34. §⁶ (1) Építési tevékenység végzéséhez jogszabályban meghatározott esetekben építésügyi hatósági eljárás lefolytatása szükséges.

(2) Az építésügyi hatósági eljárásfajták:

- a) elvi építési,
- b) telekalakítási,
- c) építési,
- d) bontási,
- e) használatbavételi,
- f) fennmaradási

eljárás.

(3) Az építésügyi hatóság - közreműködő hatóság közreműködésével - integrált eljárást folytat le vagy ilyen eljárásban vesz részt az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott esetben.

(4) Az építésügyi hatóság jogszabályban meghatározott esetekben egyszerűsített építésügyi hatósági eljárást folytat le.

(5) Az építésügyi hatóság jogszabályban meghatározott esetekben tény, állapot, egyéb adat igazolása céljából

a) a tervezés elősegítése érdekében, vagy
b) az ingatlan adataiban bekövetkezett változásnak a külön jogszabályban meghatározottak szerint az ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetéséhez

helyszíni szemle alapján hatósági bizonyítványt állít ki.

(6) A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokra eltérő eljárási szabályok állapíthatók meg.

¹ Megállapította: 2006. évi L. törvény 19. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

² Módosította: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 14.1.

³ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 14.2. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁴ Beiktatta: 2009. évi LVII. törvény 16. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

⁵ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 17. §. Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁶ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 17. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

35. §¹ (1)² Az építési engedély iránti kérelem benyújtása előtt elvi építési engedély kérhető az építés megvalósításához szükséges követelmények előzetes tisztázása céljából.

(2)³ A jogerős és végrehajtható elvi építési engedély egy évig hatályos. Érvényessége egy ízben legfeljebb egy évvel meghosszabbítható, ha a jogszabályok, valamint a kötelező hatósági előírások időközben nem változtak meg.

(3)⁴ Az elvi építési engedély hatályossága alatt kezdeményezett építésügyi hatósági engedélyezési eljárás során szakhatóság közreműködése esetén a szakhatóságot és az építésügyi hatóságot az elvi építési engedély azokban a kérdésekben, amelyekről kifejezetten rendelkezett, akkor is köti, ha időközben a jogszabályok, valamint a kötelező hatósági előírások megváltoztak. Az elvi építési engedély alapján építési munka nem végezhető.

(4)⁵

(5)⁶ Az összevont eljárás elvi építési keretengedélyezési szakaszában az elvi építési keretengedély megtagadásáról szóló végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye.

(6)⁷ Az építető az összevont eljárásért, valamint az integrált eljárásért az építésügyi hatóságnak, szakhatóság közreműködése esetén a szakhatóságnak külön jogszabályban meghatározott mértékű igazgatási szolgáltatási díjat köteles fizetni.

36. §¹ (1)⁸ Építésügyi hatósági engedély törvényben, kormányrendeletben meghatározottak szerint akkor adható, ha

a) a tervezett építési tevékenység megfelel a 18-22. §-ban, és a 31. § (1) bekezdésében előírtaknak,

b) az építési tevékenységgel érintett telek kialakítása a 23. és 24. §-ban, a településrendezési tervekben, illetőleg a jogszabályokban meghatározottak szerint megtörtént,

c) a tervezett építmény vagy építészeti-műszaki megoldás megfelel

ca) a 31. § (2)-(5) bekezdésében előírt követelményeknek,

cb) az általános érvényű szakmai és a jogszabályokban meghatározott követelményeknek,

cc)⁹ az egyes építményekre, területekre védeltséget elrendelő jogszabályoknak és az előzetes hatósági eljárásokban előírt követelményeknek,

cd) az építészeti minőség és értékvédelem jogszabályban meghatározott szempontjainak, valamint

d) az építmény megépítése, rendeltetése, használata, fenntartása nem okoz a környezetében olyan káros hatást, amely

da) a terület rendeltetésének megfelelő és jogszabályban meghatározott mértékűt meghaladná,

db) az állékonyt, az életet és egészséget, a köz- és vagyónbiztonságot veszélyeztetné,

e) az építmény rendeltetészerű és biztonságos használhatóságához szükséges

ea) járulékos építmények (közművek, utak, burkolatok, parkolók stb.), illetőleg

eb) közlekedési hálózathoz való csatlakozás, valamint

ec) a közmű- és energiaellátás

a használatbavételi engedély megkéréséig biztosítható, illetve a használatbavételi engedélyezéskor rendelkezésre áll,

f) a tervezőként megjelölt személy - a névjegyzéket vezető szerv által igazoltan - jogosult a kérelemben megjelölt építési tevékenységgel kapcsolatos építészeti-műszaki tervezésre,

g)¹⁰ az építető - az elvi és a használatbavételi engedélyezés kivételével - az építési tevékenységre jogosult,

h) a tervező nyilatkozott arról, hogy az általa elkészített építészeti-műszaki tervdokumentáció jogszabályokban meghatározott alapvető követelmények teljesítését biztosító nemzeti szabványokkal azonos vagy azokkal egyenértékű műszaki megoldást tartalmaz,

i) az építésügyi hatósági engedélykérelem jogszabályban előírt mellékletei rendelkezésre állnak, és tartalmuk megfelel az a)-h) pontok előírásainak.

(2)¹¹ A védett településképet és építményeket, egyedi tájértékeket érintő építésügyi hatósági engedélyezés során az építésügyi hatóság előírhatja különösen:

a) a jellemző helyi építőanyag használatát, jellegzetes építészeti forma vagy tömeg helyreállítását, illetve visszaállítását, továbbá

b) az építménynek az értékvédelem és a környezethez való illeszkedés követelményeinek megfelelő kialakítását, valamint

c) az építmény külső helyreállítását (pl. homlokzat- és nyílászárók színezését, egységes kialakítását, cseréjét) és az építmény előnyösebb építészeti megjelenését szolgáló egyéb munkákat.

(3)¹² Jogorvoslati eljárás során elrendelt új eljárás keretében az alapeljárás megindításakor hatályos építésügyi szabályok szerint kell eljárni a (4) bekezdésben foglalt kivétellel.

(4) A (3) bekezdésben említett jogorvoslati eljárás során, ha az új eljárás megindításakor hatályban lévő építésügyi előírások az építető számára kedvezőbbek, akkor azokat kell az eljárás során alkalmazni.

1 Megállapította: 2006. évi L. törvény 20. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

2 Megállapította: 2010. évi XC. törvény 75. § (7). Hatályos: 2010. VIII. 28-tól.

3 Módosította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) ga).

4 Módosította: 2006. évi CLX. törvény 99. § (3) c), 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) gb).

5 Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 15.1. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

6 Beiktatta: 2008. évi XLIX. törvény 9. § (2). A korábbi első mondatot hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 15.2. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

7 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 18. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

8 Módosította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) ha).

9 Módosította: 2006. évi CLX. törvény 99. § (3) c), 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) hb).

10 Módosította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) hc).

11 Módosította: 2006. évi CLX. törvény 101. § (1) b).

12 Módosította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) hd).

37. § (1)¹

(2) Az építésügyi hatóság engedélye az építési munkával kapcsolatos polgári jogi igényt nem dönt el.

Az építés

38. §² (1) Építési tevékenységet végezni - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - csak a jogerős építésügyi hatósági engedélynek vagy bejelentésnek, továbbá a hozzájuk tartozó, jóváhagyott engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki dokumentációnak, valamint az ezek alapján készített kivitelezési dokumentációnak megfelelően szabad.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározottaktól csak az építésügyi hatóság újabb előzetes engedélyével vagy bejelentés tudomásulvételével szabad eltérni, kivéve, ha az eltérés önmagában nem engedélyhez vagy bejelentéshez kötött építési tevékenység.

Az építési folyamat egyéb résztvevői³

38/A. §⁴ (1) A tervellenőri tevékenység a kivitelezési tervdokumentáció (tervdokumentáció-rész) tartalmának a 33. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontja és b) pontja szerinti - az építés minőségének, a szakszerű kivitelezés biztosításának, valamint a 31. § (2) bekezdése szerinti és az egyéb jogszabályokban meghatározott követelményeknek az érvényre juttatása érdekében végzett - szakszerű ellenőrzése.

(2) Az építési műszaki ellenőri tevékenység a 43. § (1) bekezdés b)-d) és g) pontjában, valamint az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározott feladatok ellátása. Építési műszaki ellenőr alkalmazását vagy megbízását törvény és kormányrendelet kötelezővé teheti.

(3) A felelős műszaki vezetői tevékenység az építőipari kivitelezési tevékenység irányítása a 40. § (2) bekezdésében meghatározott felelősséggel.

(4) Tervellenőri, építési műszaki ellenőri, illetve felelős műszaki vezetői tevékenységet az folytathat, aki rendelkezik a névjegyzéket vezető szerv engedélyével (a továbbiakban: tervellenőri, műszaki ellenőri, illetve műszaki vezetői jogosultság). A névjegyzéket vezető szerv az engedély megadásával egyidejűleg névjegyzékbe veszi a jogosultságot szerzett természetes személyt.

(5) A névjegyzéket vezető szerv annak engedélyezi tervellenőri, építési műszaki ellenőri, illetve felelős műszaki vezetői tevékenység folytatását, aki nem áll az ilyen tevékenységet kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, büntetlen előéletű, rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szakirányú végzettséggel és szakmai gyakorlattal, valamint megfelel az abban meghatározott egyéb feltételeknek.

(6) Jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet akkor végezhet az (1)-(3) bekezdés szerinti tevékenységet, ha tagja vagy vele munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy rendelkezik tervellenőri, műszaki ellenőri, illetve műszaki vezetői jogosultsággal, és ez a tag, személy részt vesz a tevékenység ellátásában.

38/B. §⁴ (1)⁵ A beruházáslebonyolítói tevékenység az építető megbízásából a 43. § (1) bekezdés a), e)-f) pontjában és az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott feladatok ellátása.

(2) Beruházáslebonyolítói tevékenységet üzletszerű gazdasági tevékenység keretében az folytathat, aki nem áll beruházáslebonyolítói foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, büntetlen előéletű, rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szakirányú végzettséggel és szakmai gyakorlattal, valamint megfelel az abban meghatározott egyéb feltételeknek (a továbbiakban: beruházáslebonyolítói jogosultság).

(3) Ha jogszabály beruházáslebonyolító kötelező közreműködését írja elő, vagy beruházáslebonyolító igénybevételéhez jogkövetkezményt állapít meg, beruházáslebonyolítóként kizárólag az vehető igénybe, illetve a jogkövetkezmények annak az igénybevételéhez fűződnek, aki a (2) bekezdés szerinti beruházáslebonyolítói jogosultsággal rendelkezik.

(4) Aki beruházáslebonyolítói tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a névjegyzéket vezető szervnek bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait.

38/C. §⁴ (1) Az energetikai tanúsítói tevékenység az energiát használó épület energetikai jellemzőinek vizsgálata alapján, annak eredményéről energetikai tanúsítvány kiállítására.

(2) Energetikai tanúsítói tevékenységet az folytathat, aki nem áll energetikai tanúsítói tevékenységet kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, büntetlen előéletű, rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szakirányú végzettséggel és szakmai gyakorlattal, valamint megfelel az abban meghatározott egyéb feltételeknek.

(3) Aki energetikai tanúsítói tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a névjegyzéket vezető szervnek bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait.

38/D. §⁴ Jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet akkor végezhet a 38/B., illetve a 38/C. § szerinti tevékenységet, ha tagja vagy vele munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy jogosult az adott tevékenység folytatására, és ez a tag, személy részt vesz a tevékenység ellátásában.

39. §⁶ (1)⁷ Az építőipari kivitelezési tevékenység az építési beruházás megvalósítása keretében végzett építési tevékenységek és az ezekre vonatkozó irányító és ellenőrző tevékenységek összessége.

¹ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 16. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

² Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 19. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

³ Beiktatta: 2009. évi LVII. törvény 20. §. Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁴ Beiktatta: 2009. évi LVII. törvény 20. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

⁵ Módosította: 2010. évi CXVI. törvény 10. § c).

⁶ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 21. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

⁷ Végre nem hajtható módosítására lásd: 2009. évi CXV. törvény 62. §.

(2) Üzletszerű gazdasági tevékenységként építőipari kivitelezési tevékenységet (a továbbiakban: vállalkozó kivitelezői tevékenység) az folytathat,

a) akinek az építőipari kivitelezési tevékenység a tevékenységi körében szerepel, továbbá a kivitelezési tevékenység végzéséhez alkalmas telephellyel rendelkezik,

b) aki rendelkezik a megjelölt építőipari kivitelezési tevékenységi körének megfelelő szakképesítéssel vagy legalább egy - vele tagsági, alkalmazotti vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló - ilyen szakképesítésű szakmunkással, és

c) aki - vele munkaviszonyban, tagsági vagy megbízási jogviszonyban álló - olyan személyt alkalmaz, aki az a) pont szerinti tevékenységi körbe tartozó, a 39/A. § szerint csak felelős műszaki vezető irányításával végezhető kivitelezési tevékenységek tekintetében a felelős műszaki vezetői feladatok ellátására jogosult.

(3) Aki vállalkozó kivitelezői tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a névjegyzéket vezető szervnek bejelenteni.¹

(4) A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint a szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező szolgáltató határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében történő vállalkozó kivitelezői tevékenység folytatására irányuló szándékát köteles a névjegyzéket vezető szervnek bejelenteni.

(5) A névjegyzéket vezető szerv a vállalkozó kivitelezői tevékenység végzésére jogosult, a (3) és (4) bekezdés szerinti bejelentést tevő vállalkozó kivitelezőről névjegyzéket vezet, amely - a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározottakon túl - tartalmazza a vállalkozó kivitelezői tevékenység végzésére jogosult természetes személy természetes személyazonosító adatait.

(6) Aki vállalkozó kivitelezői tevékenység végzésére nem jogosult, építőipari kivitelezési tevékenységet csak saját céljára végezhet.

(7) A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara vezeti a vállalkozó kivitelezői tevékenységre jogosultak névjegyzékét, és a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény szerint ellenőrzi a vállalkozói építőipari tevékenység folytatására való jogosultságot. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara határozata ellen a fellebbezés kizárt.

39/A. §² (1) Az építőipari kivitelezési tevékenység csak olyan felelős műszaki vezető irányításával folytatható, aki a kivitelezési tevékenység szakirányának megfelelő jogosultsággal és egyéb feltételekkel, továbbá az építési tevékenységet végzők vonatkozásában közvetlen utasítási joggal rendelkezik.

 (2)³ Építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött kormányrendeletben meghatározott építési tevékenységet a munka jellegének megfelelő szakmunkás felelős műszaki vezető irányítása nélkül is végezhet.

(3) Építési szakmunkát csak az végezhet, aki az adott tevékenység végzésének megfelelő szakképesítéssel, részsakképesítéssel rendelkezik.

(4) Az építető köteles az építőipari kivitelezési tevékenység megkezdését e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott esetekben és módon bejelenteni.

(5) Vállalkozó kivitelezői tevékenység keretében a kivitelező az építőipari kivitelezési tevékenységet csak akkor vállalhatja, ha az építési (szerelési) szerződésben vállalt kivitelezési munkák elvégzésének a megrendelt minőségben saját költségén történő teljesítéséhez szükséges fedezettel rendelkezik (beleértve az igénybevett alvállalkozók díjazását is). Ha a szerződésben részteljesítésben állapodtak meg, a kivitelezőnek a szerződés szerinti teljesítési feltételeknek megfelelően, de legalább a megrendelő építető első teljesítéséig meghatározott munkarészre kell fedezettel rendelkeznie.

(6) Építési tevékenység végzésére az építető a vállalkozó kivitelezővel (alvállalkozói szerződés esetén a vállalkozó kivitelező az alvállalkozó kivitelezővel) építési szerződést köt. Az építési szerződés teljesítésében részt vevő alvállalkozó kivitelező építési szerződésében rögzített fizetési határideje nem haladhatja meg az építető és a vállalkozó kivitelező által megkötött építési szerződésben meghatározott fizetési határidejét. Az építetővel szerződéses viszonyban álló vállalkozó kivitelező az építési szerződésben foglalt kötelezettsége maradéktalan teljesítéséről benyújtott vég számla teljes körű kiegyenlítésére csak akkor jogosult, ha a kötelezettsége teljesítésében részt vevő alvállalkozó kivitelezők követelésének kiegyenlítését hiánytalanul igazolja, függetlenül azok fizetési határidejétől.⁴

Építetői fedezetkezelés⁵

39/B. §² (1) Az építetői fedezetkezelés célja - az építető és a vállalkozó kivitelező között létrejött építési szerződés teljesítése érdekében - az építőipari kivitelezési tevékenység fedezete célhoz kötött felhasználásának biztosítása.

(2) Az építetői fedezetkezelő kizárólagos rendelkezése alatt álló elkülönített számlán kell - egy összegben, vagy több szakaszra bontott építkezés esetén a szerződés szerinti teljesítési szakaszonként - elhelyezni az építőipari kivitelezési tevékenység kormányrendeletben meghatározott ellenértékének fedezetét és a kivitelező által nyújtott, kormányrendeletben meghatározott biztosítékok összegét.

39/C. §² A Kormány e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletében határozza meg az építetői fedezetkezelés alkalmazásának eseteit, az építetői fedezetkezelést végzők körét, az építetői fedezetkezelés résztvevői feladatait, az eljárás szabályait, a fedezetkezelő megbízásának, feladatellátásának, díjának és a fedezetkezelői számla kezelésének szabályait.

¹ Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (5).

² Beiktatta: 2009. évi LVII. törvény 22. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

³ Módosította: 2010. évi CXVI. törvény 10. § d).

⁴ Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (4).

⁵ Beiktatta: 2009. évi LVII. törvény 21. §. Hatályos: 2009. X. 1-től.

40. §¹ (1) A kivitelező felelős:
a) az építőipari kivitelezési tevékenység jogszerű megkezdéséért és folytatásáért, az építési napló vezetéséért, kivitelezői jogosultságának meglétéért,

b) az építető által rendelkezésére bocsátott jogerős és végrehajtható építési engedélyben és a hozzá tartozó jóváhagyott engedélyezési tervekben, az ezek alapján készült, erre jogosult tervellenőrrel ellenőrzött kiviteli tervekben előírtak betartásáért és betartatásáért, valamint

c) az elvégzett szakmunkák eredményeként létesült szerkezetek, berendezések, építmény, építményrész rendeltetésszerű és biztonságos használhatóságáért.

(2) A felelős műszaki vezető felel:

a) az építményfajtának, építési tevékenységnek megfelelő jogosultságának meglétéért,

b) a szakmunka irányításáért,

c) az építmény, építményrész jogerős és végrehajtható építési engedélynek és a hozzá tartozó jóváhagyott engedélyezési terveknek, illetve a jogszabályban meghatározott kivitelezési terveknek megfelelő megvalósításáért, továbbá

d) az építési tevékenységre vonatkozó szakmai, minőségi és biztonsági előírások megtartásáért és

e) a munkálatok végzésének szakszerűségéért.

(3) A kivitelező - jogszabályban meghatározott esetekben és módon - építési naplót vezet, abban a napi munkát rögzíti, a naplót állandóan a munka helyszínén tartja, és azt az ellenőrző hatóság, illetve az építési műszaki ellenőr kérésére rendelkezésre bocsátja. Az építési napló részét képezik az elvégzett építőipari kivitelezési tevékenységekre vonatkozó felelős műszaki vezetői nyilatkozatok is.

(4) A 43. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak végrehajtása érdekében az építető helyszíni képviselőjeként az építőipari kivitelezési tevékenység jellegének megfelelő - kormányrendeletben meghatározott jogosultsággal rendelkező - építési műszaki ellenőr, illetve külön jogszabályban meghatározott esetekben és módon beruházót, a beruházó lebonyolítót bízhat meg. Jogszabály az építési műszaki ellenőr alkalmazását kötelezővé teheti.

(5) A felelős műszaki vezetői, illetve műszaki ellenőri tevékenységet folytató személyeket törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott szerv névjegyzékbe veszi.

(6) Az építőipari kivitelezési tevékenység folytatására vonatkozó jogszabályi előírások megsértése esetén a felelős műszaki vezetővel, az építési műszaki ellenőrrel, a kivitelezővel szemben kormányrendeletben meghatározott jogkövetkezményeket kell alkalmazni.

40/A. §² Ha az építető vagy megbízott képviselője utasítása jogszabályt, hatósági határozatot sért, vagy az élet- és vagyonbiztonságot veszélyezteti, a vállalkozó kivitelező az utasítást és az azt megtagadó jognyilatkozatot köteles az építési naplóba bejegyezni.

41. §³ (1)⁴ Építési célra anyagot, készterméket és berendezést csak a külön jogszabályban meghatározott megfelelőségigazolással lehet forgalomba hozni vagy beépíteni.

(2)⁴ A megfelelőségigazolás annak írásos megerősítése, hogy az építési célú termék a tervezett felhasználásra alkalmas, vagyis kielégíti a rá vonatkozó

a) honosított harmonizált európai szabványban, vagy

b) európai műszaki engedélyben,

c) ezek hiányában egyéb nemzeti műszaki specifikációban (nemzeti szabványban vagy építőipari műszaki engedélyben), valamint

d) egyedi (nem sorozatban gyártott) termék esetén a gyártási tervdokumentációban előírt követelményeket.

(3) A megfelelőség-igazolást megfelelőségi vizsgálatok alapján lehet kiadni.

(4) A megfelelőség-igazolás lehet:

a) szállítói (forgalmazói, gyártói) megfelelőségi nyilatkozat,

b) független tanúsító szerv által kiadott irat.

42. § (1) Ha az építési munka végzése során természeti érték, építészeti vagy régészeti emlék, illetőleg építménnyel kapcsolatos képzőművészeti alkotás kerül elő, a kivitelező köteles azt az építésügyi hatósághoz, valamint más hatáskörrel rendelkező hatósághoz haladéktalanul bejelenteni, és a lelőhelyet a hatósági intézkedésig érintetlenül hagyni.

(2)⁵

43. §⁶ (1) Az építető felel:

a) az építésügyi hatósági engedély megszerzéséért, illetve

b) a jogerős és végrehajtható építésügyi hatósági engedélyben és a hozzátartozó, jóváhagyott, engedélyezési záradékkal ellátott tervdokumentációban foglaltak betartásáért,

c) az építőipari kivitelezési tevékenység végzésének figyelemmel kíséréseért,

d) azért, hogy az építmény rendeltetésszerű és biztonságos használatához szükséges járulékos építmények, tereprendezési, fásítási, parkosítási munkálatok az építménnyel együtt valósuljanak meg,

e) az építési műszaki ellenőr, valamint a kivitelező kiválasztásáért,

¹ Megállapította: 2006. évi L. törvény 23. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

² Beiktatta: 2008. évi XLIX. törvény 12. §. Hatályos: 2008. IX. 1-től. Ezt követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

³ Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 23. §. Hatályos: 2000. III. 1-től.

⁴ Megállapította: 2004. évi XXIII. törvény 19. §. Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződés kihirdetése törvény hatálybalépésének napjától.

⁵ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 17. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁶ Megállapította: 2006. évi L. törvény 24. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

f) az építőipari kivitelezési tevékenység megkezdésének az építésfelügyeleti szervhez történő jogszabályban előírt bejelentéséért és az ehhez szükséges mellékletek meglétéért,

g) azért, hogy az építési napló - jogszabályban meghatározott esetekben - a használatbavételi engedélyezési eljárás lefolytatása során az építésügyi hatóság rendelkezésére álljon,

h) e törvényben meghatározott esetekben személyes adatok közléséért, illetve külön jogszabályban meghatározott esetekben a megjelölt adatok bejelentéséért.

(2) Az építető és a kivitelező együttesen felel azért, hogy az építésügyi hatóság által meghatározott időtartamon belül az építmény környezetéből az építőipari kivitelezési tevékenység során keletkezett építési hulladékot - a külön jogszabályban meghatározott módon - elszállíttassa, a környezet és a terep felszínét az eredeti, illetve az engedélyezett állapotában átadja, a környezetben okozott károkat megszüntesse.

Az építmény használatbavétele

44. § (1)¹ Az építetőnek minden olyan építményről, építményrészről, amelyre építési engedélyt kellett kérnie vagy bejelentést kellett tennie, annak használatbavétele előtt - az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - használatbavételi engedélyt kell kérnie, vagy az építmény elkészültét be kell jelentenie.

(2) A használatbavételi engedélyt meg kell adni, ha az építményt vagy egy részét - építési engedélyhez kötött építési munka esetén - az engedélynek megfelelően, rendeltetésszerű és biztonságos használatra alkalmas módon építették meg.

(3) Ha az építmény vagy egy része rendeltetésszerű használatra nem alkalmas, vagy az építési munka elvégzése következtében idegen ingatlanban az állékonyságot, az életet és egészséget, a köz- és vagyonbiztonságot veszélyeztető állapot keletkezett, az építésügyi hatóság az építmény használatbavételét megtiltja, vagy építésügyi hatósági kötelezés keretében a hibák, hiányosságok megszüntetésétől teszi függővé. A használatbavételi engedély megadása feltételekhez köthető, az engedélyben kikötések tehetők.

(4) Az (1) bekezdésben előírt használatbavételi engedély hiányában az építményt nem szabad használni.

45. §²

Az építésfelügyeleti tevékenység³

46. § (1)⁴ Az építésfelügyeleti tevékenység ellátása állami feladat.

(2)-(3)⁵

(4) Az építésfelügyeleti hatóság hatósági jogkörében a külön jogszabályban meghatározottak szerint

a) építésfelügyeleti ellenőrzéseket végez,

b) építésfelügyeleti hatósági intézkedést tesz,

c)⁶ vezeti a jogszabállyal hatáskörébe utalt nyilvántartásokat.

(5)⁷ Az építésfelügyeleti hatóság az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint ellenőrzi az építőipari kivitelezési tevékenység végzését.

(6)⁷ Ha az építésfelügyeleti hatóság ellenőrzése során azt állapítja meg, hogy

a) az építőipari kivitelezési tevékenység szakszerűségét, az építési napló vezetésére vonatkozó szabályokat súlyosan megsértették, a résztvevők nem rendelkeznek az előírt jogosultsággal, vagy hiányoznak a kiviteli tervek, az építőipari kivitelezési tevékenység folytatását megtilthatja,

b) az építőipari kivitelezési tevékenység végzése az állékonyságot, az életet és egészséget vagy a közbiztonságot közvetlenül veszélyezteteti, az építőipari kivitelezési tevékenység folytatását megtiltja és a szabálytalan állapot megszüntetését elrendeli.

(7)⁷ Az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóság az ellenőrzési feladatokban a szakmai kamarák, illetve a szükséges vizsgálatok elvégzésére külön jogszabályban meghatározottak szerint szakértő vagy jogosult szakintézmény közreműködését veheti igénybe. Ha az építésügyi vagy az építésfelügyeleti hatóság eljárásában szakértőt hallgat meg, illetve szakértői véleményt kér, ellenőrzésébe szakértőt von be, a hatóság az ügyfelet a szakértői vizsgálatban való közreműködésre kötelezheti.

46/A. § (1)⁸ Az építésfelügyeleti hatóság a 46. § (6) bekezdésében felsorolt követelmények megsértése esetén építésfelügyeleti bírságot szab ki a mulasztóval, illetőleg a veszélyhelyzet okozójával szemben.

(2) Az építésfelügyeleti bírságot az építésfelügyeleti hatóság az (1) bekezdésben meghatározott cselekményről (mulasztásról) való tudomásszerzésétől számított egy éven, de legkésőbb a cselekmény elkövetésétől számított öt éven belül szabhatja ki.

(3) Az építésfelügyeleti bírság nem mentesít a büntetőjogi, a szabálysértési, továbbá a kártérítési felelősség, valamint a tevékenység korlátozására, felfüggesztésére, tiltására, illetőleg a megfelelő védekezés kialakítására, a természetes vagy korábbi környezet helyreállítására vonatkozó kötelezettség teljesítése alól.

(4)¹⁰

¹ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 23. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

² A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 18. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

³ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) i). Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁴ Megállapította: 2006. évi L. törvény 25. §. Hatályos a (2) bekezdés kivételével: 2006. V. 1-től. Lásd még: 2006. évi L. törvény 32. § (4).

⁵ Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CLX. törvény 101. § (1) b). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

⁶ Módosította: 2008. évi XLIX. törvény 38. § (4) c).

⁷ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 24. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

⁸ Beiktatta: 2006. évi L. törvény 26. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁹ Módosította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) j), 46. § (7) 19.1.

¹⁰ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 19.2. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

(5) A bírság kiszabása során a külön jogszabályban meghatározottak szerint kell figyelembe venni az építmény jellegét és rendeltetését, a szabálytalanság mértékét, a veszélyeztetés módját, nagyságát és a természetes és épített környezetre gyakorolt hatását is.

Az építésügyi hatósági kötelezés

47. § (1) Az építésügyi hatóság külön kormányrendeletben foglaltak szerint elrendelheti:¹

a)² az építmény, építményrész építésügyi hatósági engedélyekben meghatározott, ennek hiányában az eredeti (a változtatás előtti) rendeltetésétől eltérő használatának megszüntetését, valamint

b) szabálytalan építkezés esetében az építési munka megszüntetését és az építést megelőző állapot helyreállítását, illetőleg a jogerős és végrehajtható építési engedélynek és a hozzá tartozó, jóváhagyott engedélyezési terveknek megfelelő állapot kialakítását,

c) a műszaki követelményeknek meg nem felelő építési termékek kicserélését,

d)¹ az építmény, építményrész kötelező jókarbantartás körét meghaladó felújítását, ha az a településkép kedvezőbb alakítása érdekében szükséges, vagy azt a helyrehozatali kötelezettséget előíró önkormányzati rendeletben foglaltak végrehajtása, illetőleg az építészeti örökség védelmének érdekei megkövetelik,

e) jogszabályban meghatározott esetekben a telek bekerítését, továbbá a telken a településkép előnyösebb kialakítása vagy a környezet védelme céljából szükséges kertépítési, továbbá a településkép védelme érdekében szükséges egyéb munkák elvégzését,

f)³ az építmény környezetéből az építési tevékenység során keletkezett építési hulladék, maradék építőanyag és építési segédesszközök elszállítását, a környezetnek és a terep felszínének az eredeti, illetve az engedélyezett állapotban történő átadását, a környezetben okozott károk megszüntetését.

(2)⁴ Az építésügyi hatóságnak külön kormányrendeletben foglaltak szerint el kell rendelnie:⁵

a) az építmény, építményrész részleges vagy teljes átalakítását, - amennyiben ez nem lehetséges, vagy ha az építető ezt nem vállalja - a lebontását vagy az újraépítését, ha a kivitelezés az állékonyságot, az életet és egészséget, a köz- és vagyonbiztonságot veszélyeztető módon történik,

b)⁶ az építmény, építményrész állékonyságát, az életet, egészséget, a köz- és vagyonbiztonságot veszélyeztető, valamint az engedély nélküli használat megszüntetését,

c)⁷ az építmény, építményrész hibáinak, hiányosságainak megszüntetését,

ca) ha azt rendeltetészerű és biztonságos használatra nem alkalmas módon építették meg, vagy ezáltal idegen ingatlanban az állékonyságot, az életet és egészséget, a köz- és vagyonbiztonságot veszélyeztető állapot keletkezett,

cb) ha a használatbavételi engedély megszerzését követő engedély és bejelentés nélkül végezhető átalakítás, változtatás, rendeltet módosítás következtében az érintett építmény vagy építményrész a - változtatáskor, átalakításkor, rendeltet módosításkor hatályos - rendeltetészerű és biztonságos használatra vonatkozó jogszabályi és hatósági előírásoknak nem felel meg, vagy

cc) ha a használatbavételi engedély megszerzését követően engedélyhez vagy bejelentéshez kötött szabálytalan átalakítás, változtatás, rendeltet módosítás következtében az érintett építmény vagy építményrész az - ellenőrzéskor hatályos - rendeltetészerű és biztonságos használatra vonatkozó jogszabályi és hatósági előírásoknak nem felel meg,

d) az építmény jókarbantartására vonatkozó kötelezettség teljesítését, illetőleg az építmény felülvizsgálatát, szükség szerinti átalakítását, felújítását, helyreállítását vagy lebontását, ha annak állapota az állékonyságot, az életet és egészséget, a köz- és vagyonbiztonságot veszélyezteti.

(3) Az építésügyi hatóság megkeresésére az ingatlan-nyilvántartásba az (1)-(2) bekezdés szerint elrendelt jogerős és végrehajtható kötelezettséget be kell jegyezni.

(4) Az építésügyi hatóság, amennyiben a végrehajtható kötelezettséget - annak nem teljesítése miatt a kötelezett terhére hatósági úton, a felmerülő költségeket megelőlegezve - maga végezteti el, a költségek erejéig, azok megtérítéséig az érintett ingatlanra jelzálogjogot jegyeztethet be az ingatlan-nyilvántartásba.

(5)⁸ Az építésügyi hatóság az építési munka folytatását a helyszínen - alkalmanként legfeljebb egyszer 30 napra - megtilthatja, ha az szabálytalanul vagy pedig az állékonyságot, az életet és egészséget, a köz- és vagyonbiztonságot veszélyeztető módon történik. Ez idő alatt az építésügyi hatóságnak döntenie kell az eljárás megszüntetéséről vagy folytatásáról.

Az építmény fennmaradásának engedélyezése

48. § (1)⁹ Ha az építményt, építményrészt szabálytalan építési tevékenységgel valósították meg, az építésügyi hatóság arra - az építető vagy az ingatlanal rendelkező jogosult kérelme alapján - fennmaradási engedélyt ad, ha a 36. §-ban meghatározott feltételek fennállnak vagy megteremthetők és az építető az építési jogosultságát igazolta. Ha az építményt, építményrészt építésügyi hatósági engedély nélkül bontották le az építésügyi hatóság azt tudomásul veszi.

(2) Fennmaradási engedély az (1) bekezdésben foglaltak érvényesítése mellett kiadható akkor is, ha

¹ Módosította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) ka).

² Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 27. § (1). Hatályos: 2000. III. 1-től.

³ Beiktatta: 1999. évi CXV. törvény 27. § (2). Hatályos: 2000. III. 1-től.

⁴ A felvezető szöveget megállapította: 1999. évi CXV. törvény 27. § (3). Hatályos: 2000. III. 1-től.

⁵ Módosította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) kb).

⁶ Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 27. § (4). Hatályos: 2000. III. 1-től.

⁷ Megállapította: 2008. évi XLIX. törvény 15. §. Hatályos: 2008. IX. 1-től. Ezt követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

⁸ Beiktatta: 2009. évi LVII. törvény 25. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

⁹ Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 28. §. Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) f), 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) la), 2010. évi CXVI. törvény 10. § e).

a) az építmény, építményrész átalakítással szabályossá tehető, vagy

b) a szabálytalanság közérdeket nem sért, vagy az érdeksérelem a hatóság által meghatározott határidőn belül elhárítható.

(3)-(6)²

(7) Az építményt, építményrészt az engedélyesnek kártalanítási igény nélkül le kell bontania, ha

a) a meghatározott időre szóló fennmaradási engedélyben meghatározott idő eltelt,

b) a visszavonásig hatályos fennmaradási engedélyt visszavonták, vagy

c) a fennmaradási engedélyben előírt átalakítási kötelezettséget nem teljesítették.

(8)⁴ Ha a szabálytalanul megépített építményre, építményrészre fennmaradási engedély nem adható, az építésügyi hatóság elrendeli:

a) a szabályossá tétel érdekében szükséges munkálatok elvégzését vagy

b) - ha az építmény fennmaradása átalakítással sem engedélyezhető -, a lebontását.

(9)⁵ Az építésügyi hatóság a szabálytalanság tudomásra jutásától számított két éven belül, legkésőbb azonban az építés befejezésétől - ha nem állapítható meg - az építmény használatbavételétől számított tíz éven belül intézkedhet. A (7) bekezdésben foglaltak és az új eljárás lefolytatása esetén a kétéves időtartam kezdetét a meghatározott idő eltelésétől, valamint az engedély visszavonásától, az átalakítási kötelezettségre előírt teljesítési határidő lejártától, illetőleg az új eljárás lefolytatását elrendelő jogerős határozat keltétől kell számítani.

(10)⁶ A (9) bekezdés szerinti kétéves időtartam az építésügyi hatóság számára újra kezdődik:

a) a (3) bekezdésben foglaltak esetén a fennmaradási engedélykérelem benyújtására való felhívás közlésétől, illetve

b) ha az elrendelt bontási kötelezettség fennállása alatt felmerült új tényre hivatkozva terjeszti elő az építető fennmaradási engedélykérelmét, továbbá

c) ha az építető kérelmét módosítja vagy visszavonja,

d) az eljárás felfüggesztésének megszűnésekor.

(11)⁸ A fennmaradási engedélyezés (1)-(2) bekezdéseiben foglalt feltételeit új eljárás elrendelése esetén az eredeti eljárás megindításakor hatályos építésügyi szabályok szerint kell figyelembe venni, kivéve, ha az új eljárás lefolytatásakor hatályos szabályok az építető számára kedvezőbbek.

(12)⁹ Amennyiben a fennmaradás engedélyezésének az (1) és (2) bekezdésekben meghatározott feltételei fennállnak - kérelemre - a fennmaradási engedély kiadható akkor is, ha a (9) bekezdésben meghatározott intézkedési határidő már letelt. Ebben az esetben azonban átalakítási kötelezettséget előírni és építésügyi bírságot megállapítani már nem lehet.

(13)¹⁰

Az építésügyi bírság

49. § (1)¹¹ Ha az építésügyi hatóság a 48. § szerint a fennmaradási engedélyt megadja, illetőleg a lebontást tudomásul veszi, ezzel egyidejűleg - a Kormány rendeletében meghatározott mértékben és módon - építésügyi bírságot szab ki.

(2) Ha az építető a szabálytalanul megépített építményt, építményrészt a kiszabott építésügyi bírság megfizetésére előírt határidő lejártá előtt lebontja, vagy a szabálytalanságot megszünteti, az építésügyi hatóság a bírságot elengedi. Egyéb esetekben a kiszabott építésügyi bírság nem engedhető el.

(3)¹² Az építésügyi bírság nem mentesít a büntetőjogi, a szabálysértési, továbbá a kártérítési felelősség, valamint a tevékenység korlátozására, felfüggesztésére, tiltására, illetőleg a megfelelő védekezés kialakítására, a természetes vagy korábbi környezet helyreállítására vonatkozó kötelezettség teljesítése alól.

(4)¹³ Nem szabható ki bírság az olyan jogerős és végrehajtható építési, illetve bontási engedély alapján elvégzett építési tevékenységgel összefüggésben, amelynek az alapját képező határozatot utóbb az építésügyi hatóság a saját hatáskörében vagy ügyészi óvás folytán visszavonta, vagy amelyet a bíróság hatályon kívül helyezett, illetve az Alkotmánybíróság határozata alapján az építésügyi hatóság felüyleti szerve megváltoztatta vagy megsemmisítette kivéve, ha az építető a visszavonásra (megváltoztatásra, megsemmisítésre, hatályon kívül helyezésre) alapot adó ok tekintetében rosszhiszeműen járt el.

50. §¹⁴ (1) Az épített környezet alakításának és védelmének pénzügyi eszközökkel történő támogatására a költségvetés „Területfejlesztés” fejezetében építésügyi célleírányzat (a továbbiakban: célleírányzat) bevételei állnak rendelkezésre, melyek nyilvántartásáról és felhasználásáról külön jogszabály rendelkezik.

¹ Megállapította: 2010. évi CXVI. törvény 5. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.

² Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 20.1. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

³ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 26. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

⁴ Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 314. § (1). Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és a megismételt eljárásban kell alkalmazni.

⁵ Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 314. § (1). Módosította: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 20.2., 2010. évi CXVI. törvény 10. § f).

⁶ Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 314. § (1). Módosította: 2010. évi CXVI. törvény 10. § g).

⁷ Beiktatta: 2006. évi CXX. törvény 1. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.

⁸ Beiktatta: 2005. évi LXXXIII. törvény 314. § (2). Módosította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) lb).

⁹ Beiktatta: 2005. évi LXXXIII. törvény 314. § (2). Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és a megismételt eljárásban kell alkalmazni.

¹⁰ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 20.3. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

¹¹ Megállapította: 2006. évi CXX. törvény 2. § (1). Hatályos: 2007. I. 1-től.

¹² Megállapította: 2006. évi CXX. törvény 2. § (2). Hatályos: 2007. I. 1-től.

¹³ Megállapította: 2008. évi XLIX. törvény 16. §. Hatályos: 2008. IX. 1-től. Ezt követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

¹⁴ Megállapította: 2006. évi L. törvény 27. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott pénzügyi eszközök - jogszabályban meghatározott módon és mértékben - az alábbi építésügyi feladatok támogatására és finanszírozására használhatók fel:¹

a)² az építésfelügyeleti és építésügyi hatósági tevékenységgel kapcsolatos feladatok (ideértve a szükség szerinti szakértői igénybevételek támogatását is) és az ellenőrzések hatékonyságának és színvonalának emelése,

b)³ a hatósági végrehajtási eljárás,

c)³ a településrendezési feladatok,

d)³ minőségügyi, szabványosítási feladatok,

e)⁴ a helyi építészeti örökség védetté nyilvánítása, az építészeti örökség védelmével kapcsolatos nemzetközi egyezmények végrehajtása, az építészeti értékek bemutatása,

f)³ a tervtanácsok működésének,

g)⁵ a szakmai kamarák, társadalmi szervezetek építészeti és településrendezési szakmai feladatai, a szakmai kamarák által ellátott közigazgatási feladatok,

h)⁶ az építészeti kultúra kialakítása, fejlesztése, védelme, elterjesztése, oktatása, a védelemmel kapcsolatos elismerések,

i)⁷ az épített környezet alakításával és védelmével kapcsolatos oktatási, nevelési, továbbképzési programok kidolgozása, működtetése,

j)⁸ az építésügyet érintő képzési, szakoktatási célok kidolgozása, érvényesítése, szakmai továbbképzési feladatok ellátása,

k)⁹ az építmények, valamint az építési munkák és építési tevékenységek építési előírásainak, valamint az építési termékek, anyagok, szerkezetek, berendezések és módszerek minőségi követelményeinek kialakításával kapcsolatos kutatás, fejlesztés, ezek eredményének alkalmazása, érvényre juttatása,

l)³ a szabályozott építésügyi szakmák szakképesítésének és szakképzettségének elismerésével kapcsolatos feladatok, különös tekintettel a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló törvény vonatkozó rendelkezéseire,

m)¹⁰ az a)-l) pontban foglaltak adminisztrációs feladatainak ellátása, a feladatok ellátásához szükséges szakértői feladatok, eszközök beszerzése, beruházások támogatása.

51. § (1)¹¹ Az építésügyi és építésfelügyeleti hatóság az általa elrendelt munkálatok elvégzésére - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - az ingatlan tulajdonosát kötelezi. Ha a szabálytalan építési munkát más végeztette, a munkálatok elvégzésére az építőt kell kötelezni.

(2) Ha az építési munka végzése során, vagy annak következtében az állékonyságot, az életet és egészséget, a köz- és vagyonbiztonságot veszélyeztető állapot keletkezett, az ezzel kapcsolatban szükségessé vált munkálatok elvégzésére az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően a kivitelezőt is kötelezni kell.

(3)¹¹ Az építésügyi és építésfelügyeleti hatóság azt, aki az elrendelt munkálatok elvégzését akadályozza, a munkálatok túsérése kötelezheti.

(4)¹¹ Az építésügyi és építésfelügyeleti hatóság által elrendelt munkálatok költségei - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a kötelezettet terhelik.

52. §¹²

53. §¹³ Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági ügyek döntésre való szakmai előkészítése, a döntés meghozatala, végrehajtása, az állami főépítési, valamint az önkormányzati főépítési feladatok ellátása jogszabályban meghatározott szakirányú felsőfokú végzettséghez, valamint egyéb - jogszabályban meghatározott - feltételekhez kötött tevékenység.

53/A. § (1)¹⁴¹⁵ Az építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokban - kormányrendeletben meghatározott eljárások kivételével - az ügyfél nem jogosult és a hatóság nem köteles elektronikus úton kapcsolatot tartani.

(2)-(3)¹⁶

¹ Módosította: 2008. évi XLIX. törvény 39. § (1) la).

² Módosította: 2008. évi XLIX. törvény 38. § (4) d), 39. § (1) lb).

³ Módosította: 2008. évi XLIX. törvény 38. § (4) d).

⁴ Módosította: 2008. évi XLIX. törvény 38. § (4) d), 39. § (1) lc).

⁵ Módosította: 2008. évi XLIX. törvény 38. § (4) d), 39. § (1) ld).

⁶ Módosította: 2008. évi XLIX. törvény 38. § (4) d), 39. § (1) le).

⁷ Módosította: 2008. évi XLIX. törvény 39. § (1) lf).

⁸ Módosította: 2008. évi XLIX. törvény 39. § (1) lg).

⁹ Módosította: 2008. évi XLIX. törvény 39. § (1) lh).

¹⁰ Módosította: 2008. évi XLIX. törvény 39. § (1) li).

¹¹ Módosította: 2010. évi CXVI. törvény 10. § h).

¹² Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CIX. törvény 101. § (1) b). A korábbi alcímet hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 21. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

¹³ Megállapította: 2006. évi L. törvény 28. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni. Módosította: 2006. évi CIX. törvény 99. § (3) c).

¹⁴ Beiktatta: 2005. évi LXXXIII. törvény 315. §. Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és a megismételt eljárásban kell alkalmazni.

¹⁵ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 27. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

¹⁶ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 22. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

(4)¹ Az építésügyi és építésfelügyeleti hatóságok által kiszabott építésügyi, építésfelügyeleti és eljárási bírságok (a továbbiakban: bírságok) - a (6) bekezdésben foglalt kivételekkel és a sajátos építményfajtákra, műemlékekre vonatkozó eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában - az 50. § (1) bekezdése szerinti célelőirányzatot illetik.

(5)² Az építésügyi és építésfelügyeleti hatóságok által jogerősen és végrehajthatóan kiszabott bírságok - a (7) bekezdésben foglaltak kivételével - adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülnek, melyek behajtása az állami adóhatóság hatáskörébe tartozik.

(6)³ Az építésügyi és építésfelügyeleti hatóságok által kiszabott eljárási bírság az eljáró hatóságot illeti meg.

(7)³ A honvédelmi és katonai, valamint nemzetbiztonsági célú építmények építésügyi és építésfelügyeleti hatóságai által meghozott döntés végrehajtását az első fokon eljáró hatóság foganatosítja.

53/B. §⁴ Azon építési beruházás építésügyi hatósági eljárására, amely legalább - az építésügyi bírság megállapításának részletes szabályairól szóló kormányrendelet szerint számított - 90 millió forint építmény értékű, és ipari vagy szolgáltatási rendeltetésű, a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Ngtv.) rendelkezéseit kell alkalmazni, az Ngtv. 2. §-a kivételével.

53/C. §⁵ (1)⁶ Amennyiben az eljárásban több mint ötven ügyfél vesz részt, az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóság akkor tart közmeghallgatást, ha azt a tényállás tisztázása érdekében indokoltnak tartja. Az építésügyi hatóság a használatbavételi engedélyezési eljárás során nem tart közmeghallgatást.

(2)⁷ Az ügyfél, illetve a kifejezetten rá vonatkozó rendelkezés tekintetében az eljárás egyéb résztvevője az építésügyi hatóság vagy az építésfelügyeleti hatóság jogerős másodfokú döntésének felülvizsgálatát a határozat közlésétől számított tizenöt napon belül jogszabálysértésre hivatkozással kérheti a közigazgatási ügyekben eljáró bíróságtól a határozatot hozó hatóság elleni kereset indításával.

(3)-(7)⁸

(8)⁹ Az építésügyi hatóság határozata honvédelmi okból akkor nyilvánítható fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak, ha az kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi területen megvalósuló, és a külön jogszabály szerinti honvédelmi és katonai célú építmény építésügyi hatósági engedélyezésére irányul.

(9)¹⁰ A (8) bekezdésben meghatározott esetben a fellebbezést elbíráló hatóság
a) az ügyfél kérelmére a közérdekre tekintettel, vagy abban az esetben, ha az az ügyfél különös méltánylást érdemlő jogának, vagy jogos érdekének érvényesítése érdekében szükséges, vagy
b) a szakhatóság felügyeleti szervének kérelmére, ha az ügyben eljáró építésügyi hatóság a szakhatóság állásfoglalását figyelmen kívül hagyta, illetve az eljárását mellőzte a határozat végrehajtását felfüggesztheti.

(10)⁸

53/D. §¹¹ (1) Az elsőfokú általános építésügyi hatóság a kihirdetett veszélyhelyzet folytán bekövetkezett építménykárok helyreállításával összefüggő építésügyi hatósági hatáskörének gyakorlását - a Kormány által rendeletben meghatározott, a feladatellátást veszélyeztető esetben - átruhazza a megyeszékhely települési önkormányzat jegyzőjére.

(2) Az e törvény végrehajtására kiadott, a kihirdetett veszélyhelyzet folytán bekövetkezett építménykárok helyreállításával összefüggő engedélyezési és kötelezési eljárási szabályokról szóló kormányrendelet alapján kiadásra került bontási, építési, használatbavételi és fennmaradási engedély fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.

IV. Fejezet

1 Megállapította: 2008. évi XLIX. törvény 17. § (2). Hatályos: 2008. IX. 1-től. Ezt követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

2 Megállapította: 2010. évi XC. törvény 75. § (8). Hatályos: 2010. VIII. 28-tól.

3 Beiktatta: 2008. évi XLIX. törvény 17. § (2). Hatályos: 2008. IX. 1-től. Ezt követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

4 Megállapította: 2010. évi XC. törvény 75. § (9). Hatályos: 2010. VIII. 28-tól.

5 Beiktatta: 2005. évi LXXXIII. törvény 315. §. Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és a megismételt eljárásban kell alkalmazni.

6 Megállapította: 2010. évi XC. törvény 75. § (10). Hatályos: 2010. VIII. 14-től.

7 Megállapította: 2010. évi XC. törvény 75. § (11). Hatályos: 2010. VIII. 28-tól.

8 Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 22. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

9 Beiktatta: 2008. évi XLIX. törvény 18. §. Módosította: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 22.

10 Beiktatta: 2008. évi XLIX. törvény 18. §. Hatályos: 2008. IX. 1-től. Ezt követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

11 Beiktatta: 2010. évi XC. törvény 75. § (12). Hatályos: 2010. VIII. 14-től.

AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET FENNTARTÁSA, HASZNÁLATA ÉS ÉRTÉKEINEK VÉDELME

Az épített környezet fenntartása és használata

54. § (1)¹ Az épített környezet elemeit (a közterületet, az építési telkeket és területeket, építményeket, építményrészeket, építménygyűteseket, burkolt és zöldfelületeket) - a jó műszaki állapot folyamatos fenntartása mellett - csak a jellegük szerinti rendeltetésüknek, a rájuk vonatkozó hatósági előírásoknak és engedélyeknek megfelelő célra és módon szabad használni.

(2) A tulajdonos köteles az építmény állapotát, állékonyságát a jogszabályokban meghatározott esetekben és módon időszakonként felülvizsgáltatni, és a jó műszaki állapothoz szükséges munkálatokat elvégeztetni.

(3)² Az építménynek, építményrésznek, önálló rendeltetési egységnek a használatbavételi, illetve fennmaradási engedélytől, ennek hiányában az eredeti rendeltetéstől eltérő használatához - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - az építésügyi hatóság engedélye szükséges. A használat változtatását az új használatra való alkalmasság igazolásával, továbbá jogszabályban meghatározott esetekben az építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység és környezete kölcsönhatásának vizsgálatával kell alátámasztani.

- (4)³ A közterület rendeltetése
- a) a telkek térbeli kapcsolatának, megközelítésének,
 - b) a közúti és gyalogos közlekedés (út, járda stb.),
 - c) a kikapcsolódás, a szórakozás, a sporttevékenység, a szabadidő-eltöltés,
 - d) a felvonulás, a gyülekezés, a közösségi megnyilvánulás,
 - e) szobor elhelyezésének, emlékhely kialakításának, művészeti alkotások elhelyezésének,
 - f) a közművek elhelyezésének,
 - g) zöldfelületek kialakításának
- biztosítása.

(5)³ A közterületet rendeltetésének megfelelően bárki használhatja. A közterület rendeltetésére és használatára jogszabály további szabályokat állapíthat meg.

(6)³ Önkormányzati rendelet a település belterületi közterületének a (4) bekezdésben vagy jogszabályban meghatározott rendeltetésétől eltérő engedély vagy megállapodás nélküli használatát szabálysértéssé nyilváníthatja.

(7)³ Egyéb ingatlanoknak a közhasználat céljára átadott terület részére - az erről szóló külön szerződésben foglaltak keretei között - a közterületre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

55. § (1)-(2)⁴

(3) Ha az építmény, építményrész 47. § (1) bekezdés d) pont szerinti felújítása, átalakítása a településkép előnyösebb kialakítása szempontjából vagy településrendezési okokból vált szükségessé, ezek költségei, továbbá az építmény használatának az átalakítás miatt történt korlátozásából eredő károk megtérítése - a munkálatok elvégzése folytán bekövetkezett értékelkedés levonásával - a települési önkormányzatot terheli.

(4) Ha a településkép előnyösebb kialakítása céljából vagy településrendezési okokból az építmény, építményrész lebontása vált szükségessé, a tulajdonost a kisorsítási kártalanításra vonatkozó szabályok szerint kártalanítani kell.

Az építészeti örökség védelme

56. § (1)⁵ Az építészeti örökséghez tartoznak a műemlékek, a műemléki környezetek, a műemléki jelentőségű területek és a történeti tájak. Az építészeti örökség megfelelő fenntartása és megóvása közérdek.

(2) Az építészeti örökség kiemelkedő értékű elemeit nemzetközi (egyetemes), országos (nemzeti) és helyi építészeti örökség részeként kell kijelölni (védetté nyilvánítani), fenntartani, megóvni, használni és bemutatni.

(3) A nemzetközi építészeti örökség - a „Világörökség jegyzék”-ben nyilvántartott - kiemelkedő, egyetemes értékű elemeit a vonatkozó nemzetközi egyezményeknek is megfelelően kell fenntartani, megőrizni, használni és bemutatni.

(4)⁶ A Kormány a világörökséggel kapcsolatos feladatait a kultúráért felelős miniszter útján, az általa - a miniszterrel és a környezetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben - létrehozott és működtetett Világörökség Magyar Nemzeti Bizottsága közreműködésével látja el.⁷

(5) Az országos építészeti örökség - a műemléki, természetvédelmi és egyéb védettséget tartalmazó nyilvántartásba vett - kiemelkedő, nemzeti értékű elemekre vonatkozó részletes szabályokat külön törvények állapítják meg.

¹ Megállapította: 2010. évi CXVI. törvény 6. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.

² Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 32. §. Hatályos: 2000. III. 1-től.

³ Beiktatta: 2010. évi CXVI. törvény 6. § (2). Hatályos: 2011. I. 1-től.

⁴ Hatályon kívül helyezte: 2006. évi L. törvény 33. § (1) b). Hatálytalan: 2006. V. 1-től.

⁵ Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) g).

⁶ Megállapította: 1998. évi LXXXVI. törvény 56. §. Módosította: 2006. évi CIX. törvény 170. § (3) o).

⁷ Lásd: 6/1999. (III. 31.) NKÖM rendelet.

57. § (1)¹ Az építészeti örökségnek azok az elemei, amelyek értékük alapján a 56. § szerint nem részesülnek országos egyedi műemléki védelemben, de a sajátos megjelenésük, jellegzetességük, településképi vagy településszerkezeti értékük fogva a térség, illetőleg a település szempontjából kiemelkedőek, hagyományt őriznek, az ott élt emberek és közösségek munkáját és kultúráját híven tükrözik, a helyi építészeti örökség részét képezik.

(2)² A helyi építészeti örökség értékeinek feltárása, számbavétele, védetté nyilvánítása, fenntartása, fejlesztése, őrzése, védelmének biztosítása a települési önkormányzat feladata. Az országos területi műemléki védelem az egyes ingatlanokon fennálló helyi egyedi védelem hatályát nem érinti.

(3)³ A helyi védetté nyilvánításról vagy annak megszüntetéséről, továbbá a védettséggel összefüggő korlátozásokról és kötelezettségekről és támogatásokról a települési önkormányzat (a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzat is) rendeletben dönt.

(4)⁴ Az önkormányzat - a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 5. § (1) bekezdésében foglalt együttműködési kötelezettségre figyelemmel - a helyi védettség településrendezési eljáráson kívüli megszüntetéséről szóló rendelet tervezetét tájékoztatásul megküldi a kulturális örökségvédelmi hatóságnak.

Oktatási, tudományos és együttműködési feladatok⁵

57/A. §⁵ (1) Az érintett miniszterek együttműködnek annak érdekében, hogy a lakosság - különös tekintettel a tanulókra és a hallgatókra - megismerhesse az épített környezet emberhez méltó, egészséges és esztétikus alakításával, az építészeti kultúra terjesztésével, fejlesztésével, az építészeti értékek, örökség védelmével kapcsolatos alapvető ismereteket az alap-, közép- és felsőfokú, valamint az iskolarendszeren kívüli oktatás, képzés, nevelés keretében, a közművelődés és ismeretterjesztés, a sajtó és a tömegtájékoztatás útján.

(2) Az épített környezet alakításával és védelmével kapcsolatos feladatok ellátása során az állami és a helyi önkormányzati szervek együttműködnek az érintett szakmai kamarákkal és a társadalom más szervezeteivel.

(3) A miniszter - jogszabályban felsorolt és részletezett - szakmai díjakat adományoz különösen az alábbi területeken:

- a) a kiemelkedő építészeti-műszaki alkotótevékenység, továbbá
- b) az épített környezet alakításában, védelmében és fejlesztésében, a települési és építészeti értékek feltárásában, megőrzésében kifejtett eredményes és kiemelkedő munka, valamint
- c) a településrendezési és az építésügyi igazgatási tevékenység kimagasló színvonalának elismerése.

(4)⁶ A kultúráért felelős miniszter, valamint a sajátos építménnyfajták szerinti miniszterek külön jogszabályban meghatározott szakmai díjakat adományoznak.

V. Fejezet

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Nyilvántartások

58. § (1)⁷ Az építésügyi hatóságok, települési jegyzők (főjegyzők), közművezeték kezelői, közalapítványok, kamarák és más, jogszabályban erre felhatalmazott szervek az építésügy körébe tartozó közfeladatok ellátásához szükséges azon területi, társadalmi, környezeti, természeti és műszaki adatokról, amelyek a településrendezéshez és településtervezéshez, az építészeti-műszaki tervezési, és építésügyi műszaki szakértői tevékenységhez és az ezekhez esetenként kapcsolódó tevékenységekhez, az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági tevékenységhez, szakmagyakorlási jogosultságok megállapításához és ellenőrzéséhez, az építési beruházások, építőipari kivitelezési tevékenységek megvalósításához feltétlenül szükségesek jogszabályban meghatározott hatósági nyilvántartásokat vezetnek, adatokat kezelnek.

(2) Az (1) bekezdésben említett hatósági nyilvántartásnak minősül:

- a) a települések közigazgatási területét ábrázoló földmérési alaptérképek (bel- és külterület ábrázolásával),
- b) a helyi építési szabályzat és a településrendezési tervek nyilvántartása,
- c) a telekalakítási engedélyek mellékletét képező tervek,
- d) a belterületi közműnyilvántartás,
- e) az építmény-nyilvántartás,
- f) az átnézeti nyilvántartási térkép,
- g) a külterületen lévő nyomvonalas és kapcsolódó létesítmények nyilvántartása,

¹ Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) ha).

² A második mondatot beiktatta: 2006. évi L. törvény 34. § (1) hb). Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³ Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) hc).

⁴ Beiktatta: 2005. évi LXXXIX. törvény 43. §. Módosította: 2006. évi CLX. törvény 133. § b).

⁵ Beiktatta: 2006. évi L. törvény 30. §. Hatályos: 2006. V. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶ Módosította: 2006. évi CLX. törvény 170. § (3) o).

⁷ Megállapította: 2008. évi XLIX. törvény 19. § (1). Hatályos: 2008. IX. 1-től. Ezt követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

*h*¹ építészeti-műszaki tervezői, településtervezői, településrendezési szakértői, építésügyi műszaki és igazgatási szakértői, beruházáslebonyolítói, energetikai tanúsítói, vállalkozó kivitelezői, műszaki ellenőri, felelős műszaki vezetői névjegyzék vezetése,

i) a lakásépítéssel, megszünéssel kapcsolatos nyilvántartás,

j) a hatósági, építésfelügyeleti ellenőrzések jegyzőkönyveinek nyilvántartása,

*k*² az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárások következtében szükségessé vált pénzösszeg behajtásának nyilvántartása,

l) a bauxitcementtel épült építmények nyilvántartása,

m) az egyéb jogszabályban megjelölt, az (1) bekezdés körébe tartozó nyilvántartások.

(3)³ A kérelem benyújtásakor

a) harmincezer forint igazgatási szolgáltatási díjat köteles fizetni az eljáró hatóság számlájára

aa) az építészeti-műszaki tervezői tevékenység,

ab) az építésügyi műszaki szakértői tevékenység,

ac) az építési-műszaki ellenőri tevékenység,

ad) a felelős műszaki vezetői tevékenység,

ae) építésügyi igazgatási szakértői tevékenység,

af) a településtervezői tevékenység,

ag) a településrendezői szakértői tevékenység,

ah) a tervellenőri tevékenység

folytatására engedélyt kérelmező személy,

b) húszezer forint igazgatási szolgáltatási díjat köteles fizetni az eljáró hatóság számlájára

ba) a külön jogszabály szerinti szakmai továbbképzési kötelezettség teljesítését igazoló hatósági bizonyítvány kiállítását,

bb) az eseti építészeti-műszaki tervezési engedélyt, eseti műszaki ellenőri engedélyt, eseti felelős műszaki vezetői engedélyt kérelmező személy,

c) tizenötezer forint igazgatási szolgáltatási díjat köteles fizetni az eljáró hatóság számlájára az a kérelmező személy, aki az *a*) pontban meghatározott valamelyik tevékenység mellett egyidejűleg az *a*) pontban meghatározott más tevékenység folytatására is engedélyt kér,

d) ötezer forint igazgatási szolgáltatási díjat köteles fizetni a névjegyzéket vezető szerv számlájára

da) a jogosultságának igazolását kérő személy,

db) az építőipari kivitelezői névjegyzékbe (elkülönített névjegyzékbe) vételét bejelentő egyéni vállalkozó vagy gazdasági társaság,

dc) a beruházáslebonyolítói tevékenység folytatására bejelentést tevő személy,

dd) az energetikai tanúsítói tevékenység folytatására bejelentést tevő személy.

Az *a*) és *b*) pontokban meghatározott eljárások, illetve azokkal összefüggésben keletkezett eljárások fellebbezésének igazgatási szolgáltatási díja harmincezer forint.

(4)⁴ Az (1)-(2) bekezdésben említett nyilvántartások, továbbá az építésügyi, az építésfelügyeleti hatósági, illetve az egyéb építésügyi hatósági feladatot ellátó szervezetek hatósági eljárásaikhoz szükséges ügyiratok, valamint az építési napló az alábbi személyes adatokat tartalmazhatják:⁵

a)⁶ családi és utónév, születési név, jogi személy esetén név és a jogosultsággal rendelkező tag (alkalmazott) e bekezdés szerinti adatai,

b) születési hely és idő, anyja neve,

c) lakcím, székhely,

d)⁷ személyi igazolvány száma, cégjegyzékszám,

e)⁸ iskolai végzettség, szakképesítés, szakvizsga, szakmai gyakorlat, szakmagyakorlási jogosultsági vizsga (megnevezése, szakirányúság, száma, kiállító szerv neve, kelte) adatai,

f) fegyelmi büntetések,

g)⁹ fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltató neve,

h)¹⁰

(5)¹¹

(6)¹² A (2) bekezdésben megnevezett nyilvántartásokban a személyes adatokat el kell különíteni. A személyes adatokat csak az erre jogszabályban felhatalmazottakkal, illetve az érintett hozzájárulásával rendelkezőkkel lehet közölni.

1 Megállapította: 1999. évi CXV. törvény 33. § (1). Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) ia), 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) m).

2 Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) ib).

3 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 28. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

4 Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 316. § (1). Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és a megismételt eljárásban kell alkalmazni.

5 Módosította: 2006. évi L. törvény 33. § (1) ca).

6 Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (2) ba).

7 Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (2) bb).

8 Módosította: 2006. évi L. törvény 34. § (1) j).

9 Módosította: 2009. évi LXXXV. törvény 101. §.

10 Hatályon kívül helyezte: 2006. évi L. törvény 33. § (1) cb). Hatálytalan: 2006. V. 1-től.

11 Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 23. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

12 Számzását módosította: 1999. évi CXV. törvény 33. § (2).

(7)¹ A közbeszerzésről szóló törvény hatálya alá tartozó építőipari kivitelezési tevékenység, illetve külön jogszabályban meghatározott építőipari kivitelezési tevékenység megkezdésével összefüggésben az építető a következő személyes adatok szolgáltatására köteles az építésfelügyeleti hatósághoz:

- a) az építető neve (elnevezése), címe (székhelye),
- b) az építési helyszín címe, helyrajzi száma,
- c)² a kivitelező (vállalkozó) neve (elnevezése), címe (székhelye), adóazonosító száma, kivitelezési jogosultságának (vállalkozói engedély, cégbírósi bejegyzés) külön jogszabály szerinti igazolása, továbbá
- d) a felelős műszaki vezető és az építési műszaki ellenőr neve, címe (székhelye), jogosultságának igazolása.

(8)³ Az építésfelügyeleti hatóság az építőipari kivitelezési tevékenység végzése jogszerűségének ellenőrzése céljából a (4) és (7) bekezdésben megjelölt adatokat a használatbavételi engedély jogerőre emelkedését követő 3 évig kezelheti, és azok - külön törvényben megállapított - körét az ott meghatározott hatóságoknak továbbíthatja.

(9)-(10)⁴

59. §⁵ Az állami főépítész elektronikus nyilvántartást vezet az elfogadott helyi építési szabályzatról, településrendezési tervekről, az azokhoz az egyeztetési eljárás során beérkezett véleményekről és a beérkezett vélemények figyelembe nem vételének indokolásáról, továbbá a véleményezésben részt vett államigazgatási szerveknek a településrendezési eszköz elfogadását követő véleményéről, valamint szakmai vizsgálata megállapításairól.

A törvény hatálybalépése és átmeneti rendelkezések

60. § (1)⁶ E törvény - a (2) bekezdés kivételével - 1998. január 1-jén lép hatályba.

(2)⁷ A törvénynek a 30. § szerinti kártalanítási szabályai a törvény kihirdetését követő 8. napon; a településtervezési, az építészeti-műszaki tervezési, a műszaki szakértői, az építési műszaki ellenőri jogosultsággal, a településrendezési és építészeti tervpályázatokkal kapcsolatos előírásai, valamint a 41. §-a és a 62. § (2) bekezdés j) pontjának előírásai a törvény kihirdetését követő 60. napon lépnek hatályba.⁸

E törvény 30. §-ának rendelkezéseit kell alkalmazni a törvény hatálybalépésétől kezdődően a korábbi rendezési tervek alapján fennálló, a tulajdonosi érdekeket sértő övezeti előírások változásával, az egyedi határozattal elrendelt, továbbá az egyedi határozattal el nem rendelt tilalmakkal kapcsolatban.

- (3)⁹
- (4)¹⁰
- (5)¹¹
- (6)¹²
- (7)¹³
- (8)¹²
- (9)¹⁴
- (10)¹⁴

61. § (1) Ahol jogszabály

- a) általános rendezési tervet említ, azon településszerkezeti tervet,
- b) alaptervet, részletes rendezési tervet említ, azon helyi építési szabályzatot és szabályozási tervet,
- c) a településrendezés vonatkozásában „államigazgatás” kifejezést használ, ott „közigazgatás” kifejezést kell érteni.

(2)¹¹

62. § (1)¹⁵ Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy

- a)¹⁶ az építésügyi hatóság vagy hatóságok, az építésfelügyeleti hatóság vagy hatóságok kijelölését, az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági ügyek döntésre való szakmai előkészítését, a döntés meghozatalát, végrehajtását ellátó köztisztviselők foglalkoztatási feltételeit, valamint az építésügyi és az építésfelügyeleti hatósági munka ellátásának minimális technikai feltételeit,¹⁷

² Megállapította: 2005. évi CXIX. törvény 201. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

³ Beiktatta: 2005. évi LXXVI. törvény 3. § (2). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 101. § (1) b).

⁴ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 23. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁵ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 29. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd még: 2009. évi LVII. törvény 46. § (3).

⁶ Módosította: 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 314.

⁷ Módosította: 1999. évi CXV. törvény 34. § (1), 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 314.

⁸ Lásd: 144/2010. (VII. 14.) AB határozat.

⁹ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 24. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

¹⁰ Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CIX. törvény 101. § (1) b). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

¹¹ Hatályon kívül helyezte: 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 314. Hatálytalan: 2007. VII. 1-től.

¹² Hatályon kívül helyezte: 2006. évi L. törvény 33. § (1) d). Hatálytalan: 2006. V. 1-től.

¹³ Hatályon kívül helyezte: 1998. évi XC. törvény 128. § (1) p). Hatálytalan: 1999. I. 1-től.

¹⁴ Hatályon kívül helyezte: 2003. évi XII. törvény 2. § (2). Hatálytalan: 2003. III. 18-tól.

¹⁵ Megállapította: 2006. évi L. törvény 31. § (1). Hatályos: 2006. V. 1-től.

¹⁶ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 30. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től.

¹⁷ Lásd: 324/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet.

b)¹ az állami és az önkormányzati (megyei, illetve települési) főépítési tevékenység ellátásának részletes szakmai szabályait, valamint személyi és tárgyi feltételeit,²

c)³ az építésügyi hatósági és építésfelügyeleti ellenőrzési tevékenységet, az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági ügyek döntésre való szakmai előkészítését, a döntés meghozatalát, végrehajtását ellátó köztisztviselő, az állami főépítész, a térségi főépítész, valamint az önkormányzati főépítész végzettségét és szakmai gyakorlatát,²

d) az építésügyi bírság megállapításának részletes szabályait,⁴

e) az építésügyi vizsga tartalmát, követelményeit és eljárási szabályait,⁵

f)⁶ a településtervezési, a településrendezési szakértői, az építészeti-műszaki tervezési, az építésügyi műszaki szakértői, az építésügyi igazgatási szakértői, a tervellenőri, az építési műszaki ellenőri és a felelős műszaki vezetői tevékenység folytatásának részletes feltételeit, az e tevékenységre jogosító engedély kiadásának rendjét, a tevékenységet folytatók névjegyzékét vezető szerv kijelölését, a névjegyzék személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a névjegyzék vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá a tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket,⁷

g)⁸ a településrendezéssel, a telekalakítással és az építményekkel kapcsolatos országos szakmai követelményeket és az azoktól való eltérés lehetőségét, a tervezési program tartalmi követelményeit, továbbá az építmények kialakítására vonatkozó élet- és vagyonvédelmi, valamint katasztrófavédelmi követelmények részletes szakmai szabályait,⁹

h)¹⁰ a beruházáslebonylítói és az energetikai tanúsítói tevékenység folytatásának részletes feltételeit, az e tevékenységek bejelentésének és a tevékenységet folytatók névjegyzékének személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a bejelentésre és a névjegyzék vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, a névjegyzék vezető szerv kijelölését, továbbá az e tevékenységekre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartása esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket,¹¹

i) az építésügy körébe tartozó tevékenységek ellátásához szükséges nyilvántartások, adatszolgáltatások (adatbázisok és információs rendszerek) létesítésének és működésének feltételeit,¹²

j)¹³ a kihirdetett veszélyhelyzet folytán bekövetkezett építménykárok helyreállításával összefüggő kivételes építési követelményeket, engedélyezési és kötelezési eljárási szabályokat, tervdokumentáció tartalmi követelményeit, a kivételes tervellenőrzési, tervpályázati és tervtanácsai szabályokat, továbbá az építőipari kivitelezési tevékenység eltérő szabályait,¹⁴

k)¹⁵ az építmények energiafelhasználásának minőségtanúsítására és annak díjazására,¹⁶

l)¹⁷ a sajátos építményfajták körébe tartozó honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú építményekre vonatkozóan az építésügyi és építésfelügyeleti hatóságok kijelölését, az építésfelügyeleti ellenőrzési tevékenységet, az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági ügyek döntésre való szakmai előkészítését, a döntés meghozatalát, végrehajtását ellátó köztisztviselők szakirányú felsőfokú végzettségét és szakmai gyakorlatát, valamint az építésügyi hatósági engedélyezési és kötelezési eljárások, az építésügyi hatósági ellenőrzés és az építésfelügyeleti tevékenység részletes szakmai szabályait, a hatósági határozatok és végzések, illetve az építészeti-műszaki tervek részletes tartalmi követelményeit, továbbá az e tevékenységek ellátásához szükséges nyilvántartások létesítésének és működésének sajátos szabályait,¹⁸

m)¹⁹ az építészeti-műszaki tervpályázati eljárás kötelező eseteit és részletes szabályait,

n) a felsőoktatási szakokon szerzett szakképesítésekről szóló kormányrendeletben meghatározottak vonatkozásában a szabályozott építésügyi szakmák tekintetében a szakképesítések és szakképzettségek elismerésének részletes eljárási szabályait,

1 Módosította: 2006. évi CLIX. törvény 99. § (3) c).

2 Lásd: 190/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet.

3 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 30. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től.

4 Lásd: 238/2005. (X. 25.) Korm. rendelet, 244/2006. (XII. 5.) Korm. rendelet.

5 Lásd: 161/2008. (VI. 19.) Korm. rendelet.

6 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 30. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től.

7 Lásd: 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet, 192/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet.

8 Megállapította: 2010. évi CXVI. törvény 8. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.

9 Lásd: 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet.

10 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 30. § (4). Hatályos: 2009. X. 1-től.

11 Lásd: 192/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet.

12 Lásd: 241/1997. (XII. 19.) Korm. rendelet, 135/2005. (VII. 14.) Korm. rendelet, 255/2007. (X. 4.) Korm. rendelet, 290/2007. (X. 31.) Korm. rendelet, 277/2008. (XI. 24.) Korm. rendelet, 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet.

13 Megállapította: 2010. évi XC. törvény 75. § (13). Hatályos: 2010. VIII. 14-től.

14 Lásd: 227/2010. (VIII. 13.) Korm. rendelet.

15 Módosította: 2006. évi CLIX. törvény 101. § (1) b), 2008. évi XLIX. törvény 39. § (1) oa).

16 Lásd: 113/1998. (VI. 10.) Korm. rendelet, 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet.

17 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 30. § (5). Hatályos: 2009. X. 1-től.

18 Lásd: 195/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet.

19 Módosította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) o).

o)¹ az építőipari kivitelezési tevékenység gyakorlásának, az építőipari kivitelezési tevékenység résztvevői feladatának, felelősségének, az építési napló vezetésének, az építőipari kivitelezési tevékenység megkezdésére vonatkozó bejelentésnek, a bejelentés elbírálásának, az építésfelügyeleti tevékenység végzésének és az építésfelügyeleti bírság megállapításának szabályait, továbbá az ajánlati, valamint a kivitelezési tervdokumentáció tartalmi követelményeit, a kivitelezési tervdokumentáció ellenőrzésének módját, továbbá az építettői fedezetkezelés alkalmazásának eseteit, az építettői fedezetkezelést végzők körét, működésük személyi és tárgyi feltételeit, az építettői fedezetkezelés résztvevői jogait és kötelezettségeit, az eljárás szabályait, a fedezetkezelő megbízásának, feladatellátásának, díjának és a fedezetkezelői számla kezelésének szabályait,²

p)¹ a településtervezők, az építészeti-műszaki tervezők, az építésügyi műszaki szakértők, a tervellenőrök, az építési műszaki ellenőrök, a felelős műszaki vezetők és az építésügyi, építésfelügyeleti hatósági ügyintézők, az építésügyi igazgatási szakértők, beruházáslebonyolítók, az energetikai tanúsítók szakmai továbbképzésének részletes szabályait,

q)¹ a településrendezési, az építészeti-műszaki tervtanácsok összetételére, a tervtanácsok elnökére, titkárára, a tagokra és a bírálóra, továbbá e személyek összeférhetetlenségére és finanszírozására vonatkozó szabályokat, a településrendezési és az építészeti-műszaki tervtanácsok feladatköri és működési területére vonatkozó szabályokat, a tervtanácshoz benyújtandó tervdokumentumok körét, a tervtanácsi eljárás rendjét, a tervtanácsi jegyzőkönyv és a tervtanácsi vélemény tartalmi követelményeit, a tervdokumentáció minősítésének szempontjait, valamint az építészeti minőség és értékvédelem követelményeire vonatkozó szabályokat,

r)¹ az építőipari kivitelezési tevékenység résztvevőire vonatkozó vállalkozási szerződés kötelező tartalmi elemeit, a szerződést biztosító mellékkötelezettségre és a szerződés teljesítésére vonatkozó szabályokat,³

s)¹ az egyes építésügyi hatósági eljárási szabályokat, az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági ügyek döntésre való szakmai előkészítésére, a döntés meghozatalára, végrehajtására vonatkozó szabályokat, az építésügyi hatósági engedélyezési és kötelezési eljárások lefolytatásának részletes szabályait, az építésügyi és az építésfelügyeleti hatósági határozatok és végzések részletes tartalmi követelményeit, valamint az építési beruházások megvalósításához szükséges eljárások integrált intézéséhez a közreműködő hatóságok kijelölését és feladatait, az integrált eljárásban a hatóságok együttműködésének közös és különös szabályait, továbbá az integrált eljárás kötelezően alkalmazandó esetköreit, az építésügyi hatósági ellenőrzés részletes szakmai szabályait, a nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházások esetében a keresetlevél építésügyi hatóság általi, bírósági felülvizsgálat céljából történő továbbításának szabályait,⁴

t)⁵ az építési célra szolgáló anyagok, szerkezetek és berendezések műszaki követelményeinek és megfelelés-igazolásának, valamint forgalomba hozatalának és felhasználásának részletes szabályait,

u)⁵ az építőipari kivitelezési folyamatok költségtervezési tevékenységének, becsült és tételes árképzésének, ezen belül a rezsióradíj, a többlet- és pótmunka műszaki tartalmi meghatározásának és elszámolási módjának feltételeit és részletes szabályait,⁶

v)⁵ a tervezési és szakértői szerződés kötelező tartalmi elemeit,³

w)⁷ a tervezés elősegítése érdekében, vagy az ingatlan adataiban bekövetkezett változásnak az ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetéséhez tény, állapot, egyéb adat helyszíni szemle alapján hatósági bizonyítvánnyal történő igazolásáért, az összevont eljárásért és az integrált eljárásért az igazgatási szolgáltatási díj mértékét, valamint a díj beszedésére, kezelésére, nyilvántartására, visszatérítésére és megosztására vonatkozó szabályokat,⁸

x)⁷ a vállalkozói kivitelezői tevékenység folytatásának részletes feltételeit, az e tevékenységek bejelentésének és a tevékenységet folytatók névjegyzékének személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a bejelentésre és a névjegyzék vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, valamint az e tevékenységekre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket,⁶

y)⁷ a településfejlesztési koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia tartalmi követelményeit, időtávjait, munkarészeit, készítésének, egyeztetésének és felülvizsgálatának szabályait, valamint az önkormányzati településfejlesztési döntéseket megalapozó más dokumentumokhoz való viszonyát,

z)⁹ a településfejlesztési terv tartalmi követelményeire vonatkozó részletes szabályokat
rendelettel állapítsa meg.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy

a)¹⁰ a telekalakítási és építési tilalom elrendelése, továbbá a cseretelekadás részletes szakmai szabályait,¹¹

b) az építészeti-műszaki tervek tartalmi követelményeit,¹²

¹ Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 30. § (6). Hatályos: 2009. X. 1-től.

² Lásd: 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet, 282/2009. (XII. 11.) Korm. rendelet, 215/2010. (VII. 9.) Korm. rendelet.

³ Lásd: 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet, 282/2009. (XII. 11.) Korm. rendelet.

⁴ Lásd: 193/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet, 194/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet, 159/2010. (V. 6.) Korm. rendelet, 324/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet.

⁵ Beiktatta: 2008. évi XLIX. törvény 20. § (4). Hatályos: 2008. IX. 1-től.

⁶ Lásd: 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet.

⁷ Beiktatta: 2009. évi LVII. törvény 30. § (7). Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁸ Lásd: 197/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet.

⁹ Beiktatta: 2010. évi XC. törvény 75. § (14). Hatályos: 2010. VIII. 14-től.

¹⁰ Megállapította: 2009. évi CLX. törvény 18. § (1). Hatályos: 2010. I. 1-től.

¹¹ Lásd: 3/1998. (II. 11.) KTM rendelet, 85/2000. (XI. 8.) FVM rendelet, 37/2007. (XII. 13.) ÖTM rendelet, 24/2009. (IX. 30.) NFGM rendelet.

¹² Lásd: 45/1997. (XII. 29.) KTM rendelet, 96/2005. (XI. 4.) GKM rendelet, 37/2007. (XII. 13.) ÖTM rendelet.

c)¹ a környezetvédelemért felelős miniszterrel és a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszterrel az egyes nem üzleti célú közösségi, szabadidős szálláshelyek létesítésével és üzemeltetésével kapcsolatos építésügyi, táj- és természetvédelmi feltételeket,

d)² az 5. § (3) bekezdés szerinti építésügyi konzultatív, javaslattevő és véleményező szakmai testület összetételére, feladataira, eljárásaira, működésére vonatkozó részletes szabályokat,

e)³

f)-g)⁴

h)⁵ a 31. § (2) bekezdés **c)-h)** pontjaiban meghatározott alapvető követelmények teljesítését biztosító nemzeti szabványok, műszaki specifikációk, valamint az azokkal egyenértékű műszaki megoldások alkalmazásának és engedélyezésének módját,⁶

i)⁷ az építésügyi hatósági eljáráshoz kötött építési tevékenységek körét, valamint a kihirdetett veszélyhelyzetet követő tömeges építménykárok helyreállításának engedélyezésére vonatkozó eljárási rendet,

j)⁸

k) a Világörökség Magyar Nemzeti Bizottsága működésének rendjét,⁹

l) a helyi építészeti örökség védelmének szakmai szabályait,¹⁰

m)¹¹ a területek biológiai aktivitás értékének számítására vonatkozó részletes szabályokat - a környezetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben -,¹²

n)-o)⁴

p)¹³

q)¹⁴ a településszerkezeti tervek, a helyi építési szabályzatok és a szabályozási tervek tartalmi követelményeire vonatkozó részletes szabályokat - az érdekelt miniszterekkel egyetértésben -,

r)¹⁵ az építési célelőirányzat kezelésének, felhasználásának szabályait,¹⁶

s)¹⁷ az igazgatási eljárásokban alkalmazandó telekár számításának szabályait,

t)¹⁷ a miniszter által adományozandó szakmai díjak átadásának és a díjakkal járó jutalom összege meghatározásának részletes szabályait

rendelettel állapítsa meg.

(3)¹⁸ Felhatalmazást kap a miniszter, hogy - az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben - rendelettel állapítsa meg a szakmagyakorlási jogosultságok megállapításával, névjegyzékek vezetésével, az építésfelügyeleti ellenőrzési feladatokat ellátó hatóságok kérelemre indult eljárásokkal kapcsolatos igazgatási szolgáltatási díjakat.¹⁹

(4)²⁰ A sajátos építményfajtákra, valamint a műemlékvédelem alatt álló építményekre vonatkozóan a (2) bekezdésben foglalt szabályozási feladatokat - e törvényben foglaltakkal összhangban és a miniszterrel egyetértésben - az építményfajta szerint illetékes miniszter gyakorolja.²¹

(5)²² Felhatalmazást kap az agrárpolitikáért felelős miniszter, hogy a telekalakítási eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékét és a díjfizetés részletes szabályait az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendelettel állapítsa meg.²³

1 Megállapította: 2008. évi XLIX. törvény 20. § (5). Módosította: 2010. évi CXLVIII. törvény 134. §.

2 Megállapította: 2009. évi LVII. törvény 30. § (8). Hatályos: 2009. X. 1-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 26. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 2006. évi L. törvény 33. § (1) e). Hatálytalan: 2006. V. 1-től.

5 Megállapította: 2006. évi L. törvény 31. § (2). Hatályos: 2006. V. 1-től.

6 Lásd: 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet.

7 Megállapította: 2006. évi L. törvény 31. § (2). Módosította: 2009. évi LVII. törvény 47. § (1) n).

8 Hatályon kívül helyezte: 2008. évi XLIX. törvény 38. § (4) eb). Hatálytalan: 2008. IX. 1-től.

9 Lásd: 44/1997. (XII. 29.) KTM rendelet, 6/1999. (III. 31.) NKÖM rendelet.

10 Lásd: 66/1999. (VIII. 13.) FVM rendelet.

11 Megállapította: 2006. évi L. törvény 31. § (2). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 170. § (3) o).

12 Lásd: 9/2007. (IV. 3.) ÖTM rendelet.

13 Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 27. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

14 Beiktatta: 1999. évi CXV. törvény 35. § (3). Módosította: 2010. évi CXXX. törvény 44. § (34).

15 Megállapította: 2006. évi L. törvény 31. § (2). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 101. § (1) b).

16 Lásd: 18/2007. (VIII. 9.) ÖTM rendelet, 25/2008. (XI. 28.) HM rendelet.

17 Beiktatta: 2006. évi L. törvény 31. § (2). Hatályos: 2006. V. 1-től.

18 Megállapította: 2006. évi L. törvény 31. § (3). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 99. § (3) c), 170. § (3) o), 2008. évi XLIX. törvény 39. § (1) ob), 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) 28.

19 Lásd: 32/2009. (XII. 29.) NFGM rendelet.

20 Megállapította: 2006. évi L. törvény 31. § (3). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 99. § (3) c).

21 Lásd: 3/1998. (II. 11.) KHVM rendelet, 39/1999. (VII. 6.) GM rendelet, 29/1999. (X. 6.) KHVM rendelet, 33/1999. (X. 15.) KHVM rendelet, 51/2000. (VIII. 9.) FVM-GM-KöViM együttes rendelet, 15/2000. (XI. 16.) KöViM rendelet, 9/2001. (II. 14.) KöViM rendelet, 3/2002. (II. 13.) GM rendelet, 7/2002. (XII. 20.) IHM rendelet, 50/2002. (XII. 29.) GKM rendelet, 3/2003. (I. 25.) BM-GKM-KvVM együttes rendelet, 14/2003. (III. 24.) HM rendelet, 91/2003. (XII. 16.) GKM rendelet, 96/2005. (XI. 4.) GKM rendelet, 27/2006. (V. 5.) GKM rendelet, 25/2008. (XI. 28.) HM rendelet.

22 Megállapította: 2009. évi CIX. törvény 18. § (2). Hatályos: 2010. I. 1-től.

23 Lásd: 166/2009. (XII. 9.) FVM rendelet.

(6)¹ Felhatalmazást kap a miniszter, hogy - az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben - rendelettel állapítsa meg az építésügyi hatóságot mint szakhatóságot a szakhatósági eljárásért megillető, továbbá az építési, a bontási és a használatbavételi bejelentésre vonatkozó igazgatási szolgáltatási díjakat.

Az Európai Unió jogának való megfelelés²

63. §³ Ez a törvény az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének, az Európai Parlament és a Tanács a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv (2006. december 12.) 9. és 16. cikkének való megfelelést szolgálja.

¹ Beiktatta: 2010. évi XC. törvény 75. § (15). Hatályos: 2010. VIII. 14-től.

² Beiktatta: 2007. évi I. törvény 109. § (3). Hatályos: 2007. VII. 1-től.

³ Megállapította: 2008. évi XLIX. törvény 21. §. Hatályos: 2008. IX. 1-től.